

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD március 16.

74. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonclère-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

A fasizmus és a kisebbségek

A beogradi Politika szerint, amely külpolitikai kérdésekben közismerten a legtájékozottabb jugoszláviai napilap, Jugoszlávia és Olaszország szoros katonai egyezményt kötnek és a Népszövetség előtt együttesen fognak tiltakozni Németország ama törekvése ellen, hogy a kisebbségi kérdést napirenden tartsa. Hozzáfüzi a lap, hogy az olaszországi szláv és német kisebbség sorsa egyforma. Az olaszországi szláv iskolákat épügy becsukták, mint a déltiroli német iskolákat, a szláv vasutasokat, bírákat, tisztviselőket kidobták az uccára és a szlávokat arra is kényszerítik, hogy nevüket változtassák meg. A csendőrök elkobozták a nem olasz nyelvű címet leveleket, az újszülötteket nem lehet szláv névre keresztelni, mert a hatóságok a szülők akarata ellenére erőszakolják az olasz nevet az újszülöttele.

Megállapítja a Politika, hogy soha sehol egyetlen kormány sem dolgozott olyan terrortal nemzeti-séggel szemben, mint Mussolini a szlávokkal szemben. Az előkelő és pártokon felül álló organum szemére hányja Nincsicnek, hogy a tervbevett jugoszláv-olasz egyezményben egyáltalán nincs szó az olaszországi szláv kisebbség helyzetének megjavításáról. Jugoszlávia a megállapodás értelmében köteles volna Olaszország mellé állni, ha Németország a nemzetközi fórum előtt tiltakoznék a különböző államokban élő német kisebbségek elnyomása ellen, viszont az olaszországi szlávok sérelmeinek orvoslását sohasem kérhetné a jugoszláv kormány a Népszövetségtől.

Az eddigi tapasztalatok alapján a kisebbségi sors szempontjából nem sok sajnálni való van azon, hogy egy nemzeti panaszai nem kerülhetnek a Népszövetség elé. Ez az egyébként igen tekintélyes testület ugyanis eddig még nem nagyon lihegett az érdemért, hogy a kisebbségek eléjük tárt sebeit begyógyítsa. Mindössze egy eredmény fűződik a Népszövetség ezirányú működéséhez: a romániai magyar telepések kártérítésének megítélése, amiben vajmi kevés örömről volt az érdekeltek panaszosoknak.

Az tehát, hogy az olaszországi szlávok el lesznek rekesztve a Népszövetség ítélőszéke elől, nem valami súlyos kár mindaddig, míg a genfi tanácskozások a nemzetiségi bejelentések elbírálásánál nem szállnak alá a teóriák higlégyköréből a gyakorlati élet szilárd talajára. A kisebbségeknek,

mint már több alkalommal kifejtettük, semmi várni valójuk nem lehet nemzetközi fórumtól és ha erős nyomás nehezedik rájuk, csak abban bizhatnak, hogy saját hazájuk határain belül fog beállni az a kurzusváltozás, amely az elnyomottaknak szabadságot, az üldözötteknek nyugalmat és biztonságot nyújt, nem kívülről érkező parancsra, amely

mindig, kijátszható, hanem a lényegéből folyó belső szükségességnél fogva.

Ha nem is tesszük teljes mértékben magunkévá a zagrebi *Nova Europeanak* azt a tételét, amely szerint az egyedüli kisebbség a megsértettek és megalázottak kisebbsége, de azt nem lehet kétségbevonni, hogy a kisebbségi problémát csak a nyelvi

kulturális, vallási, politikai és gazdasági szabadságjogokat érlelő demokrácia oldhatja meg. Az olaszországi szláv kisebbség sokkal könnyebben fogja elviselhetni az akadémikus jellegű népszövetségi jogsegély lehetőségének hiányát, mint a fasista uralkodó, amelynek természetében gyökerizik a kisebbségi jogok tagadására.

Óriási vasuti katasztrófa Costaricában

Százhetvennyolc halott és hetvenhárom sebesült

San Joséből jelentik: Alajuela és Carthago között a Virilla folyón keresztül vezetõ vasuti hidon egy körülbelül ezer kirándulót szállító vonat kisislott. Egy kocsi a vízbe zuhant. A halottak és sebesül-

tek számát közel háromszázra becsülik. Egy másik kábelürgöny szerint a costaricai vasuti szerencsétlenségénél százhetvennyolc ember meghalt és hetvenhárom megsebesült.

Az óriási vasuti szerencsétlenség az egész országban megdöbbenést keltett. Nyomban segélyvonatok siettek a katasztrófa színhelyére. A mentési munkálatok még folynak.

Be akarják tölteni a görög királyi trónt

Egy német herceg és György exkirály öccse a jelöltek

Athénből jelentik: A görög fővárost szenzációs híresztelés tartja izgalomban. Beavatott politikai körökből származó értesülés szerint ugyanis rövidesen kísérlet történik arra, hogy György exkirály lemondása óta üresedésben levõ görög trónt újból betöltsék. Az egyik pártnak Glücksburg-Sonderhausen-i herceg, egyik német nagyhercegség tagja a trónjelöltje, míg a másik áramlat a görög exkirály

öccse, András herceg számára egyengeti a királyi trónhoz vezető utat. A trón betöltésére vonatkozó hírekről a kormány részéről eddig nem adtak ki sem tagadó, sem megerősítő nyilatkozatot.

Chamberlain megakadályozta a francia-török szerződés ratifikálását

Anglia ezért a vivmányért támogatta Genfben a francia álláspontot

Londonból jelentik: A közhangulat és a sajtó — még a kormány egyes lapjai is — sokat foglalkoznak azzal, hogy mi lehetett az oka annak, hogy Chamberlain a brit minisztertanács határozott véleménynyilvánítása ellenére Franciaország szekerét tolja a Népszövetségben és bel-egyeztelt a tanács tagjainak szaporításába.

Voltak lapok, amelyek gunyosan aposztrofálták a brit külügyminisztert, hogy felült Briandnak, mert nem látott át intrikáinak szövetségében. A hétfő reggeli sajtó is vádolja Chamberlaint, hogy ő okozta a mostani konfliktust. A liberális sajtó bejelenti ma, hogy a genfi ülészek után Chamberlaint felelősségre fogják vonni az alsóházban.

Ettől a felelősségre vonástól nincs mit félnie Chamberlainnek. Kiderült, hogy

diplomáciai győzelmet aratott Genfben.

Szombaton éjjel Chamberlain, miután befejezte tárgyalásait, fogadta az angol sajtó Genfben

lévõ képviselőit s azt mondta, hogy a francia delegációval teljes egyetértésben a németekre kell hátrítani minden felelősséget erkölcsi értelemben és politikai szempontból egyaránt, ha a megegyezés nem sikerül. De időközben fontos esemény történt:

Párisból távirat ment Angorába, amelyben a francia kormány értesíti a török kormányt, hogy nincs módjában ratifikálni az Angorában kötött francia-török szerződést.

Franciaország csak akkor cikkelezhetné be az egyezményt, ha annak ama rendelkezéseit, amelyek Franciaország föltétlen semlegeségét mondják ki arra az esetre, ha Törökország valamilyen harmadik hatalommal konfliktusba kerül, lényegesen korlátoznák, különösen

ha törölnék belőle azt a pontot, amelyben Franciaország kötelezi magát, hogy Törökország konfliktusa esetén a Bagdad-vasut sziriai vonalán török csapatteket szállít.

Ez a rendelkezés volt az, amely

Angliában politikai és katonai körökben egyaránt a legsúlyosabb aggodalmakat keltette, amikor kiderült, hogy De Jouvenel ezt a megállapodást létesítette Angorával. Attól fogva az angol külpolitika szakadatlanul azon fáradozott, hogy ezeket a Törökországnak tett francia engedményeket megmátsítsák. Arra hivatkoztak angol részről, hogyha Franciaország Locarnó ellenére és a francia keleti határok angol garanciája után is ennyire szabad kezet tart fönn magának a közeli Keleten, akkor a locarnói szellem Anglia szempontjából értéktelen. Most, hogy Chamberlain elérte az angorai szerződés ratifikálásának megtagadását és

ennek fejében vállalkozott Genfben a francia álláspont támogatására,

csak az az egy vélemény jogsult, hogy Anglia fontos vivmányt kapott, amely megérte azt, hogy Chamberlain nem okozott nehézségeket a francia politikának a tanács kibővítése körül.

Háromszázezer dinár

a tavankuti vadvizek lecsapolására

Egy hónapon belül befejeződnek a munkálatok

A tavankuti gazdák — mint a *Bácsme gyei Napló* megírta — nemrégén küldöttéig felkeresték Gyorgyevics Dragoszláv főispánt, akit kértek, hogy tegyen lépéseket a tavankuti vadvizek lecsapolására. A küldöttség előadta, hogy a vadvizek az utóbbi évek alatti annyira megdagadtak, hogy már a lakóházak is veszélyben forognak s nagyobb kiterjedésű szántóföld teljesen használhatatlanná vált. Gyorgyevics főispán teljesítette a tavankutiak kérését és bizottságot alakított a lecsapolási tervek kidolgozására.

A bizottság kidolgozta a terveket, a melyek szerint, ha a munkálatokat a városi mérnöki hivatal végezné, a vadvizek lecsapolása mindössze háromszázezer dinárba kerülne, ellenkező esetben a költségek jóval meghaladnák a félmillió dinárt. Mint értesülünk, a terveket a városi tanács elfogadta és a városi mérnöki hivatal bízta meg a munkálatokkal, amelyek egy hónapon belül befejeződnek.

Perics Marinkó büntársai a noviszadi felebbviteli bíróság előtt

Rajin tíz évi fegyházat kapott, Pivarszkit felmentették

A noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa hétfőn délelőtt kilenc órakor tárgyalta Perics Marinkó, a hírhedt bánáti haramiavezér büntársainak, Rajin Dusan velükbecskerekeli kereskedelmi utazó, Pivarszki István géplakatos és a szabadlábban védekező Martin János földműves, Vorgics Veljko földműves és Terzin Mátyás mézszáros becskereki lakosok büntnyét.

A becskereki ügyészség azzal vádolta Rajin Dusan, hogy 1923 szeptember és október hónapjaiban, bár tudta, hogy Perics Marinkó, a hírhedt rablóvezér a velükfiktív fogházból megszökött és emiatt körözik, mégis házába fogadta, hetekig rejtgette. Ugyancsak Rajin volt az, aki felhívta Perics figyelmét Eremics Péter melencei gazdag földhirtokosra, továbbá Dojkov Drága és Király Antal jómódu becskereki lakosokra és ezért részt követelt és kapott a rablott zsákonányból. Perics ki is rabolta Eremicsot és a rablott értékekkel Rajinnak egy arany cigarettatárcát, hat dukátot, egy aranyórát és más ékszereket adott, aki a Dojkovnál írt zsákmányból is 500 dinárt kapott.

Rajin Dusan és Pivarszki István 1923 december 16-án Perics Marinkó nevében fenyegető leveleket írtak Eremicsnek, amelyben 50.000 dinár készpénzt, Pajics Jefejától 2500 dinárt és Lozamics Urostól 2500 dinárt követeltek. Pivarszki 1924 januárban Perics Marinkónak, hogy bujdosását és szökését elősegítse, csendőrszolgálat ruhát, puskát és lőszert adott és Perics Marinkót Dojkovhoz és Királyhoz utasította, mint akiknek sok pénzüik van. Perics mindkettőt ki is rabolta és a rabláshoz a Martin Jánostól kapott revolvert használta fel.

Martint azzal is vádolja az ügyészség, hogy Vorgics Veljkotól 1000 dinárt három tehenet vett át, amit Perics Marinkó rabolt.

Végül Rajin, Pivarszki és Martin azzal is vádolva vannak, hogy 1923-ban hamis ezüstdinárosokat készítettek és hozták forgalomba. Vorgics pedig, hogy a három lopott tehenet megvette.

A noviszadi kerületi törvényszék múlt évi október 2-ikán tárgyalta a már előzőleg egyszer elhalasztott büntnyet és Rajin Dusan rablásért és pénzhamisításért tíz évi fegyházra, Pivarszki Ist-

ván két évi, Martin Jánost egy évi börtönmre ítélte, utóbbinak büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A törvényszék továbbá Vorgics Veljkot hat évi, Terzin Mátyást tíz napi fegyházra és ezer dinár pénzbírságra ítélte. Martin megnyugodott az ítéletben, a többi éltelt felebbezett.

A hétfői felebbviteli bírósági tárgyaláson csak Rajin Dusan és Pivarszki István jelentek meg, akiket szuronyos fogházörök kísérték fel a fogházból, míg a többi vádlott nem jelent meg. A közvédat dr. Nikolics Richárd főállam-

ügyész képviselte, míg a vádlottakat dr. Jaksics Zsarkó becskereki ügyvéd és dr. Arsenovics Milvoj védte.

A tábla helybenhagyta Rajin Dusan tíz évi fegyházra szóló büntetését, ellenben bizonyítékok hiánya címén felmentette a két évi börtönmre ítelt Pivarszki Istvánt és Martin János büntetését 5 hónapi, Vorgics büntetését 5 hónapi fegyházra szállította le. Terzin Mátyás tíz napi fegyházra szóló büntetését ezer dinár pénzbírságra változtatta át.

Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be.

Elgáncsolták a magyar színelőadásokat

Se magyar színház, se magyar műkedvelői előadás

A vajdasági magyar műkedvelőknek az utóbbi évek folyamán a legkülönbözőbb akadályversenyt kellett vívniuk a különböző helyi hatóságok rendeleteivel, akik versenyre keltek abban, hogy a magyar nyelvű publikumot megfosszák a műkedvelői előadások ártatlan szórakozásától.

A vajdasági városokban és falvakban eleinte egyszerű bejelentésre volt szükség, amit a közigazgatási hatóságok rendszerint el is fogadtak. Később mindjobban megnehezült a magyar műkedvelők külföldben is nehéz helyzete és főképpen a városokban ütköztek szinte leküzdhetetlen akadályokba ezek a kultur jótékonyági célokat szolgáló előadások.

A vajdasági magyar közönség mindinkább felkarolta az igyekvő műkedvelőket, akikkel pótolni igyekeztek az állandó magyar színház hiányát.

Epen ezért kellemtelen meglepetést keltett a hatósági szigorítások hosszú sorozata, amely például Szuboticán a gyakorlatban szinte lehetetlenné teszi az előadások megtartását. Szomborban és Noviszadon sem sokkal kielégítőbb a helyzet. Altalában megállapítható, hogy mindenütt helyi elbírálás, egy mi-

niszteri rendelet félremagyarázása dönt a magyar műkedvelői előadások ügyében.

A magyar műkedvelői előadások ügyében, mint Szomborból jelentik, most egy egységesnek látszó intézkedés történt.

A szombori rendőrfőkapitányi hivatal 4488/1926. szám alatt a városi tanácsnak egy március 6-ikáról kelt és 4280/adm. 1926. számú rendeletét kézbesítette hétfőn a szombori műkedvelőknek, amely szerint ezután minden előadandó darabot előzetesen a közoktatásügyi minisztériumnak kell jóváhagyás végett bemutatni.

Ez a rendelet a minisztérium intézkedésére alapul és ezért föltehető, hogy országos érvényű lesz.

A közoktatásügyi minisztérium, mint az eddigi példák egész sora bizonyítja, nem nagyon siet a darabok cenzurálásával. Nem is lehet elképzelni, hogy a szindarabot, amelyet a magyar műkedvelők akarnak előadni, az emberi életkoron belül szerb fordítsák s az előadást engedélyezzék.

Ezt a rendeletet Pribicevics adta ki s Radics István pribicevicsi eréllyel hajtja végre.

Százhuszmillió adóhátralék

Az új pénzügyigazgató szerint a városi adóhivatal nem járt el kellő eréllyel az adóbehajtásoknál — Ezerkétszáz felebbezés közül hatszázat visszautasítottak — A forgalmi adófizetők közül négyezren elvesztették felebbezési jogukat

A szubotical városi tanácshoz a kerületi pénzügyigazgatóság részéről átirat érkezett, amelyben Svábics Szvetozár pénzügyigazgató közli, hogy Szuboticán a legutóbbi időig a legnagyobb mértékben elhanyagolták az adók behajtását és így az a helyzet állt elő, hogy

Szubotica város lakosságának több mint százmillió dinár adóhátraléka van.

Svábics pénzügyigazgató emiatt többépp a városi adóhivatalt hibáztatja, a mely szerinte tulengedékenynek bizonyult az adóbehajtásoknál, holott e tekintetben a legszigorubb eljárást követelik meg az állam érdekei. A városi adóhivatalon kívül hibáztatja az új pénzügyigazgató a pénzügyigazgatóság tisztviselői karát, amely az átirat szerint nem áll a feladata magaslátán s mindaddig a szigorú ellenőrzés hiányában nem végzett megfelelő munkát. Végül hibás Szubotica város adófizető lakossága, mert sohasem érdekli az iránt, hogy mennyi az adótartozása.

Svábics pénzügyigazgató átiratához egy kimutatást is mellékel az 1918—1925. évi adókvetésekéről és adóbehajtásokról, annak igazolására, hogy a szubotical adófizetők még a felét sem fizették meg annak az összegnek, amelyet a pénzügyigazgatóság adóban követel.

A pénzügyigazgatónak ez a megállapítása annál inkább meglepő, mert a su-

1925-ben kivetettek 54.009.733.16 dinárt, behajtottak 42.139.192.95 dinárt, adóhátralék 9.216.863.18 dinár.

Összesen 242.692.878.86 dinárt vettek ki nyolc évre állami adó címen, ebből behajtottak 118.632.472.11 dinárt és adóhátralék maradt 121.193.520.88 dinár.

A kimutatás természetesen csak az állami adókra vonatkozik és még hozzá kell venni évi átlagos kétszáz százalékos városi pótdót, az iskolaadót, utadót is, úgy, hogy az adóhátralék nem sokkal kevesebb ötszáz milliónál.

A kimutatás végén Svábics pénzügyigazgató megjegyzi, hogy az 1919. évre kivetett közvetlen adókat ismét ki kell írni, mert az akkori adókvetések alkalmazásával súlyos hibák történtek. Ez az adókvetés rövidesen elkészül.

Az adófelebbezések állásáról is tájékoztatja Svábics pénzügyigazgató a város vezetését. Az átirat szerint

a vagyon és hadinyereség adókvetések ellen beérkezett felebbezések közül még ezerkétszáz darab nincs ellentéve, a felszólamlási bizottságok azonban már megkezdték működésüket

és rövidesen ezeket a felebbezéseket is tárgyalják. A felebbezések közül hatszázat visszautasítanak, mert a felebbezési határidő lejárt után nyújtották be a pénzügyigazgatósághoz. A forgalmi adó tekintetében az adóköteleseknek mindössze hat százaléka küldte be forgalmi adó kimutatását és ezek után

körülbelül négyezren elvesztették emiatt felebbezési jogukat.

Svábics pénzügyigazgató azzal zárta le átiratát, hogy a jövőben az adóbehajtások kérdésében a legszigorubbban szem előtt tartja az állami érdekeit.

Csak egyet nem mond meg a pénzügyigazgató, hogy miből fizessék ki a szuboticalak a követelt félmilliárd dinárt.

Főügyész helyettesből törvényszéki bíró

A noviszadi államügyészség vezetőjét bírói minőségben áthelyezték

Néhány héttel ezelőtt az igazságügy-miniszter felszólította dr. Lemaics Jován főállamügyész helyettesét, a noviszadi államügyészség vezetőjét, hogy kérje a felebbviteli bírósághoz bírói minőségben való áthelyezését.

Dr. Lemaics Jován, aki évek óta áll a noviszadi ügyészség élén, az igazságügy-miniszter felszólítására elutasító választ adott.

Meglepetésszerűen hatott tehát az igazságügy-miniszternek az az intézkedése, mely szerint dr. Lemaics Jován Noviszadról a szombori kerületi törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben áthelyezte.

Az áthelyezés noviszadi jogász körökben nagy feltűnést keltett és azt a legkülönbözőképp magyarázták. A legtöbb forrás szerint politikai szempontok játszottak közre a feltűnést keltő áthelyezésnél.

Dr. Lemaics Jován hétfőn reggel Beogradba utazott, hogy kihallgatásra jelentkezzen az igazságügy-miniszternél, akit arra akar kérni, hogy változtassa meg elhatározását. Amennyiben az igazságügy-miniszter mégis fenntartaná elhatározását, dr. Lemaics, akit családi kötelei is Noviszadhoz fűznek — saját kijelentése szerint — lemondani készül állásáról.

Az áthelyezés a szokásos „saját kérelmére” megjelöléssel van indokolva, noha, amint a fentebbiekből kitűnik, dr. Lemaics nem kérte áthelyezését.

Az áthelyezés törvényességéhez jogász körök véleménye szerint nem fér kétség, mert az ügyészeknek nincs pragmatikájuk s ha az igazságügy-miniszter bármi okból szükségesnek látja áthelyezésüket, ez egyáltalán nem jogsérelm, mert dr. Lemaics változatlanul megmarad a hatodik rangosztályban.

KISEBBSÉGI ÉLET

Tatarescu, román kisebbségi miniszter, mint az erdélyi magyar lapok írják, a kamara legutóbbi ülésén az ellenzéknek válaszolva, ünnepélyesen kijelentette, hogy a kormányának vagy a liberális pártnak a magyar párttal nem volt és nincs paktuma.

*

Az új aradi községtanács most tartotta alakuló ülését, melyen Barabás Béla a magyarság nevében a következőket mondotta: »Azzal, hogy letettük az esküt, tanujelét adtuk lojalitásunknak és az állam iránti hűségünknek. A mi kötelességünk, tudni azt, hogy Romániában vagyunk, az önköké (itt a román tagok felé fordult) pedig az: ne feledkezzenek el arról, hogy magyarok vagyunk. A két szempont összeegyeztetésével lehetővé válik a nyugodt kulturális építmunka. Az ellenzék elmondta a maga meggyőződését, de most már a jövőben ennek a nagy és szép városnak az anyagi és erkölcsi boldogulásáról van szó, ahol minden más különbségnek el kell törpülnie. A mai nappal az úgynevezett ellenzék megszűnt ellenzék lenni, a városházán csak kollégák leszünk, akik együttesen azt akarjuk, hogy a város nemzetiségi, felekezeti és társadalmi tagoltságára való különbség nélkül új életörömhöz és boldogsághoz jusson.«

*

A magyar sajtó és az erdélyi magyar párt vezetősége közt konfliktus támadt, mert a megjelölt újságírókat az ügyrendre való hivatkozással kizárták az intézőbizottság üléséről. A magyar lapok elítélő kritikájával szemben a kizárást Jakabffy Elemér, a párt alelnöke így indokolta meg: »Elismerem, hogy ez az ülés olyan nagyfontosságú és az ülés tárgysorozatán szereplő kérdések olyan elevenen kapcsolódnak be a magyarság érdeklődési körébe, hogy teljesen helyénvaló volna az ülés nyilvánossá tétele. Ennek elismerése mellett sem tehetünk azonban egyebet, minthogy követni vagyunk kénytelenek a párt ügyrendi szabályzatát, amely kimondja, hogy az intézőbizottság ülés szigorúan zárt jellegű. Ismételtén áttanulmányoztam az ügyrendi szabályzatot és a legbuzgóbb akarat mellett sem találtam módot, vagy formát arra, hogy az ülést a nyilvánosság számára zárt jellege alól feloldjuk. Kijelentem azonban, hogy az ülés után gondoskodni fogunk olyan bő és hű ismertetésről, amely teljes képet fog nyújtani az ülés lefolyásáról és határozatairól. Ismétlem: nagyon nagyon sajnálom, de nincs módunkban megváltoztatni az ügyrendi szabályzatot.«

*

A prágai parlamentben a szlovák néppárt alelnöke, Juriga Márton, nagy beszédet mondott, melyben éles kirohanást intézett a magyarok ellen. »Mi szlovákok — mondotta — Szlovénia országban urak akarunk lenni, mint a csehek Csehországban. Türelmesek és igazságosak akarunk lenni a magyarokkal szemben, de megsérteni nem hagyjuk magunkat a szlovén szlovák magyaroktól. Szemtelenség, hogy a külföldön Szüillő képviselje a szlovák kisebbségeket. Követeljük, hogy a prágai kormány Szlovénia országban nemzetibb politikát folytasson; követeljük, hogy a szlovén szlovák iskolákat teljesen felszabadítsák a magyar tradícióktól. Nem kérünk egyetlenegy magyart sem a magyar táborból. Álláspontunk az, hogy teljesen el kell különíteni a nemzetiségeket, hogy tiszta faj legyen a szlovák és a magyar is. Nincs szükségünk a magyarokra. Azt akarjuk, hogy Szlovénia csak a szlovákoké legyen és mi akarunk ott uralkodni. Kulturális és nyelvi jogait megadjuk, de a köztársaságnak a csehek és szlovákok államának kell lennie. Nemzetünk kicsiny,

alig harmadfél millió, és talán még gyenge a pénzügyi és kulturális teljes önállóságra, ezért a csehek és szlovákok között létre kell hozni a testvéri megegyezést. A németeknek és magyaroknak legalább kisebbségi alapon biztosítva van saját nyelvű iskolájuk és színházuk, de a szlovákoknak ez sincs

meg. A középiskolákban és a színházokban a csehszlovákizmus leple alatt a cseh nyelvet terjesztik és ma már annyira vagyunk, hogy a szlovák gyermek saját anyjának nyelvét nem érti, de viszont csehül sem tud. A szokatlanul durva kirohanás a magyarok körében nagy megütközést keltett.

Grol Milán — az Orjuna egyik csoportjának élén

A jugoszláv nacionalisták szervezete a két demokrata párt egyesítésén dolgozik

A jugoszláv nacionalisták szervezetével kapcsolatban érdekes érjedési folyamatról adnak számot a beavatottak. Az Orjuna jödeje már teljes csendben folytatja működését, amely a szervezkedésre és az organizáció céljainak propagálására szorítkozik. Emögött a látszatra harmonikus külszin mögött azonban a szervezetben belül némileg megoszlanak a vélemények. A nézeteltérés az Orjunának az országos politikai pártokhoz való viszonya kérdésében mutatkozik.

A legutóbbi időben az Orjuna tagjai között egyre nagyobb tért hódít Grol Milán szubotici képviselő, a Davidovics-féle demokratapárt vezetőtagjának személye. Ezek az orjunások, akik különösen a tiszamelléki szervezetekben vannak nagy számmal, Grol Milánban a jugoszláv nacionalista eszmék harcosát látják, akinek következetes politikájára és egyéni kvalitásaira hivatkoznak, amikor opportunusnak ítélik, hogy az Orjuna álljon melléje. Ezzel szemben Pribicsevics Sztevanának is még mindig igen sok híve van az Orjunában, bár a független demokraták vezére és az Orjuna országos elnöke közt az el-

mult ősszel történt konfliktus óta a viszony nagymértékben elhidegült.

Nem lehet azonban az Orjuna kebelén belül nagyobb összetűzésekre és döntő változásokra számítani ezekkel a körülményekkel kapcsolatban, mert ezt kizárja az Orjuna szervezeti fegyelme és még egy körülmény. Az Orjuna ugyanis épen ezeknek az ellentétes tendenciáknak eredőjeképpen, most akciót indított a két demokratapárt egyesítésére. A vasárnapi noviszádi kongresszus határozatai között is van egy pont, amelyben az Orjuna felszólítja a Davidovics-pártot és a Pribicsevics-pártot, hogy újra egyesüljenek.

Megkérdeztük ezekről a verziókról a tiszamelléki Orjuna egyik vezetőembertől, aki a következőket mondotta:

— Elmultak azok az idők, amikor az Orjuna a reményök szerepét töltötte be. A konstruktív munka és a békés propaganda a jugoszláv nemzeti egység tökéletes megvalósításáig: ez a mi teendők. Aki politikust ezt vallja és cselekszi, azzal az Orjuna párhuzamos irányban működik.

A nacionalista főember nyilatkozata nem cáfolja a mi értekezéseinket.

Megkezdték

a földművelésügyi költségvetés vitáját
Jovanovics Vásza miniszteri expozéja

Beogradból jelentik: A parlament hétfőn a földművelésügyi tárca költségvetését tárgyalta, Jovanovics Vásza földművelésügyi miniszter rövid expozéjában visszaillesztést vett mindazokra az intézkedésekre, amelyekkel a kormány az egyesülés óta az ország földművelését fejlesztették.

— A földművelésügyi politika — mondotta a miniszter — az országban nem volt egységes, mert egyes országrészek egymással állandó politikai harcban állottak. Most azonban, amikor az ország két jelentős része között a politikai együttműködés biztosítva van, minden kilátás megvan arra, hogy a földművelésügyi politika is jobb lesz. Hangsúlyozta ezután, hogy az ország lakosságának 80 százaléka földműveléssel foglalkozik és kijelentette, hogy a radikális-pártnak mindig az volt a programja, hogy a földművelés népet a legnagyobb kedvezményben kell részesíteni és ebben találkozott a radikális-párt programja a horvát parasztpárt programjával. Tekintettel arra, hogy az ország gazdasági élete a földművelésen és állattenyésztésen nyugszik, feltétlenül szükséges egyrészt a parasztsztyál kulturális fejlődését is minél jobban előmozdítani, másrészt minél több szerszámot és mezőgazdasági gépet a parasztság rendelkezésére bocsátani. Ennek érdekében Pasics miniszterelnök a múltban már jelentős lépést tett azzal, hogy megteremtette a mezőgazdaság hiteltörvényt, amely lehetővé teszi, hogy évenként olesó hitelt nyújtsanak a mezőgazdáknak. Az idei költségvetésben erre a célra ötvenmillió dinárt vettek

fel a pénzügyminisztertől, garancia van arra nézve, hogy ezt az összeget teljes mértékben igénybe vehetik.

Kevés a mezőgazdasági iskola

A miniszter ezután statisztikát ismertetett, amely szerint az országban 147 reáliskola és gimnázium, 30 kereskedelmi iskola, 85 polgári, 34 tanítóképző és 85 ipari szakiskola van, ezzel szemben azonban csak 20 mezőgazdasági iskola, 2 mezőgazdasági középiskola és 2 főiskolai fakultás működik. Meg kell állapítani — mondotta — hogy nemcsak arra van szükség, hogy a földművelésnek jó termő földje legyen, hanem arra is, hogy mezőgazdaságilag is jól fel legyen készítve. Erre vonatkozólag nagyobb szabású programot fog a miniszter kidolgozni. A kormány politikája általában a földművelést fokozatosan akarja fejleszteni. Foglalkozott ezután a földművelésügyi miniszter az ország állattenyésztésével, valamint a haltenyésztés kérdésével is és kijelentette, hogy erre is nagyobb súlyt kell a jövőben fektetni.

Az „áparasztok“

A miniszter kijelentette, hogy a földművelésügyi tárcanak vannak jól jövedelmező üzemei, így a selyemgyárak és az állami sorsjáték, a melynek teljes jövedelme a mezőgazdaság és földművelés fejlesztésére szolgál. Annak érdekében, hogy a parasztság nyugodtan dolgozhasson, elsősorban nyugalomra és rendre van szükség az országban. Végül kijelentette a miniszter, hogy a kormány a földművelés fejlesztése érdekében minden lehetőt megtesz,

nem úgy — mondotta — mint egyes földművelésügyi áparasztok, akik bolsevista eszközökkel dolgoznak a nép között. A radikális-párt mindig támogatta a parasztságot és ezentul is támogatni fogja.

Az ellenzék kritikája

A miniszter beszéde után Holecz Sztevan klerikális szólalt fel. Kijelentette, hogy a kormány elhanyagolja a szlovéniai mezőgazdaság érdekeit, amely a háború óta nagy visszaesést mutat. A kormánnyal szemben bizalmatlan és a költségvetés ellen fog szavazni.

Moszkovljevics földművelés-párti hosszabb beszédben bírálta a kormány földművelésügyi politikáját. Követelte, hogy minél több mezőgazdasági iskolát állítsanak fel és neveljék a földművelésosztályt. Az elnök Moszkovljevics beszéde után az ülést délután öt óráig felfüggesztette.

A délutáni ülés

A délutáni ülésen Demetrovics Juraj, Pribicsevics-párti volt az első felszólaló, aki kifogásolta, hogy a földművelés fejlesztésére olyan kevés gondot fordítanak. Nincs pénz sem az állattenyésztésre, sem az okosított földművelés fejlesztésére, sőt még olyan fontos dolgokat is, mint a növényi betegségek megakadályozása, el kell hanyagolni a pénzügyhiány miatt. Foglalkozik a vízügyi igazgatás költségével és megállapítja, hogy ahelyett egyre több gondot fordíthatnának a mocsarak lecsapolására, a csatornázásra és ármentesítésre. A költségvetésben egyre kevesebb összeget irányoznak ezekre a célokra elő.

Szociés radikális a költségvetés mellett szólal fel. Joics Krszta demokrata pedig kifogásolta a földművelésügyi tárca budgetjét. Különösen a montenegrói viszonyokkal foglalkozott. Felszólalása után az ülést bezárták és a földművelésügyi tárca költségvetésének vitáját holnapra tűzték ki.

Te bolgár!

Leszurta, mert macedon dialektussal beszélt

Becskerekéről jelentik: A becskerei törvényszék hétfőn tárgyalta Najdanovics Cvetkó jómódu becskerei gazda bűnyjét. Najdanovics 1919 novemberében, amikor még katonai szolgálatot teljesített, Grosulj Milán vendéglőjében szóváltásba keveredett Taszics Györgye macedóniai származású emberrel és a veszekedés odáig fajult, hogy Najdanovics bajonettjével leszurta Taszicsot. A póruljárt ember néhány hónap alatt neverte ki sérülését.

A tárgyaláson Najdanovics beismerte tettét és ittasságával védekezett. Kijelentette, hogy nem emlékszik cselekedete okára. Taszics Györgye elmondotta, hogy amikor bement a korcsmába és bort kért, Najdanovics, macedon dialektusára célozva, rákiáltott:

— Te bolgár!

Mikor a korcsmából távozni akart, Najdanovics utánaugrott, verekedni kezdett vele és hátulról megszurta a bajonettjével. A bíróság Najdanovicsot az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy havi fogházra ítélte.

Győződjön meg, SILD kalap-hogy csak a iparnál kaphat divatos és olcsó női szalmakalapot. Régielátvarrágát és festését legújabb divat szerint készíti.

Subotica 1092 Csirkepiac

Versengés a Dunabizottságért

**Beogradba vagy Zemunba kerül
a nemzetközi Duna-bizottság
székhelye?**

Bécsből jelentik: A háború befejezése óta tudvalevőleg két Dunabizottság működik, a már régebbi Európai Dunabizottság és a Nemzetközi Dunabizottság, amely az utódállamok Duna-ügyeit intézi. Romániának legutóbbi konfliktusa támadt mindkét bizottsággal. A Nemzetközi Dunabizottság vaskapui kirendeltségének kiadásait a két közvetlenül érdekelt államnak, Jugoszláviának és Romániának kellene fizetnie. A beogradi és bukaresti kormányok azonban a költségek felosztása ügyében nem tudtak megegyezni és a vitás ügyet a Nemzetközi Dunabizottság elé vitték, amely viszont a bizottságot kiűzdte az ügy tanulmányozására. Ez az albizottság március végén fog összeülni Párisban a francia delegátus elnöklése alatt. A Nemzetközi Dunabizottságban résztvevő államok remélik, hogy Románia végre elfogja ismerni ennek az albizottságnak határozatát és a Vaskapuzsolvánia költségeit megfelelően Jugoszláviával, amely ebben a kérdésben mindegyik nem támasztott semmiféle nehézséget.

Románia második konfliktusa az Európai Dunabizottság működésével van kapcsolatban, amelynek szuverénitását a bukaresti kormány nem akarja elismerni. A Népszövetség a bukaresti kormány benyújtott panaszát a hága nemzetközi döntőbíróhoz utalta. A hága döntőbíróhoz azonban az Európai Dunabizottság álláspontját tette magáévá és a román panaszt elvetette. A román kormány most mozgalmat indít annak érdekében, hogy a Népszövetség szüntesse meg teljesen az Európai Dunabizottságot és annak hatáskörét.

A következő 1927-es esztendő egyiként is nagyjelentőségű a Nemzetközi Dunabizottságra nézve. Jövőre ugyanis lejár Csehszlovákia öt évre terjedő mandátuma és 1927 október 1-én a Nemzetközi Dunabizottság székhelyét Pozsonyból más városba kell áthelyez-

ni. Bécsben remélik, hogy a bizottság székhelye a következő öt esztendőre Bécsbe kerül, azonban ez még korántsem bizonyos, mivel a magyar kormány Budapestet ajánlja, Jugoszlávia viszont a bizottság székhelyét Beogradban,

vagy Zemunban szeretné látni. A következő évben lép egyébként életbe az új nemzetközi Dunarendőrségre való szabályzat is, úgy, hogy a különböző parti államok külön folyamórsággal felelőseknek válnak.

URALKODÓ SORS

**A bukott német uralkodóknak még mindig jó jövedelmük van
Ötven milliárd dinárnak megfelelő összeget követelnek
a német államtól**

Németország népét most az a viszály foglalkoztatja, amely a volt német uralkodók, elcsapott hercegek, bukott szerezimuszok és a köztársasági kormány között folyik. A volt német uralkodók már kezdenek belenyugodni abba, hogy a száműzetés kenyerét kell emiük, de azt szeretnék, hogy minden nap fűtőpénzt és pezsgőt is. Vagyis pénzt akarnak, minél nagyobb végkielégítést. Az a véleményük, hogy ők életükben olyan fontos teendőket végeztek, hogy csak nagyon nagy végkielégítés árán hajlandók beleegyezni elcsapatusukba. A német köztársaság ellen jelenleg *haszonot per van folyamatban*, valamennyit a volt fejedelmek és hercegek indították hajdani hazájuk ellen. A pörök azt bizonyítják, hogy a néprajong ugyan ezekért az apró dudec fejedelmekért, amíg hatalmon vannak, de minden rajongás dacára szívesen szabadul meg tőlük.

A német népnek a békében öt és fél millió arany márkájába került a királyok, császárok, fejedelmek, nagy és kishercegek s egyéb szuverének fizetése. A forradalom óta a 17 német állam száműzött uralkodói több mint 50 millió arany márkát kaptak a szocialista-kommunista német köztársaságtól. A legtöbb jutott ebből II. Vilmos császárnak, aki mint porosz király majdnem 18 millió arany márkát kapott az elmúlt hét év alatt s jelenleg havi 50.000 arany márkát apanaszt élvez, ami tekintve, hogy majdnem 800.000 dinárnak felel meg — elég tekintélyes havi fizetés ebben a rossz konjunktúrás, csődökkel teli világban. A többi uralkodók sokkal

szérsényebbek, az elmúlt évekre megelégednek egy-hat millió márkával s direkt könnyezni lehet Schwarzburg-Rudolstadt szegény száműzött hercegén, aki mindössze 336.000 arany márkát kapott az elmúlt évekre. S mit mondjunk a szegény trónörökösökről s herceg legényekről? Ne hasadjon meg az ember szíve, mikor olvassa, hogy ezek kénytelenek évente 10.000—20.000 márkáskával beérni, nem is szólva Joachim Albrecht herceg öfenségéről, aki mindössze évi 3013 arany márkát kegydíjat kap, ami havi négyezer dinárnak felel meg.

Azonban nem is ezek a szegény herceg-proletárok, trónörökös-szociálisták az elégedetlenek, ők aránylag békében vannak, de Vilmos császár 75.000 hektár szántóföldet, négy kastélyt, 125 arany márkát érő birtokot, 14 berlini házat s 30 millió arany márkát készpénzt követel. A német államok nagy része már ki is egyezett a volt uralkodókkal. Bajorország a Wittelsbachoknak adott hatvan millió arany márkát s átengedett nekik három birtokot a hozzájuk tartozó kastélyokkal. Ők tehát már valahogy eltengedhetnek.

A detronizált fejedelmek az eddig kapott összegeken kívül még három millió arany márkát követelnek a német néptől. Nem minden pikantéria nélkül való a mecklenburg-strelitzi hercegi család jogi igénye.

Mecklenburg-Strelitz hercegi trónját a fejedelen halálával Károly Mihály orosz nagyherceg örökölte, aki a háború alatt egy orosz hadosztály parancsnoka volt és a németek ellen harcolt. Ennek ellenére a mecklenburgiak 5 millió arany márkát végkielégítést adtak Károly her-

cegnek.

Milica montenegrói hercegnő házassága révén szintén tagja lett a mecklenburgi családnak és ezért Milica hercegnőnek kilenc és fél millió arany márkát szavaztak meg.

A mecklenburgi nagyherceg volt barátja, Bugna-Lille és Condensa de Matzenau grófnok egyenként 5 millió arany márkát követelnek Mecklenburg népétől a volt fejedelem személye körül teljesített szolgálataiért.

Németországra nézve egy új hadisarczal ér fel a volt uralkodók mérhetetlen — étvágya.

A vásárcsarnoki kofák férje

**Négyszeres házasság miatt vasárnap
letartóztattak Budapesten egy hetven-
két éves embert**

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség vasárnap letartóztatta Brandeiss Dávid 72 éves volt törvényszéki díjnokot, akiről kiderült, hogy négyszer kötött törvényes házasságot, de egyik feleségétől sem vált el s bár 72 éves, a negyedik házasságot éppen most kötötte.

Brandeiss már évtizedekkel ezelőtt visszavonult a törvényszéki díjnoki állástól s azóta azzal foglalkozott, hogy *kérvényeket irt a vásárcsarnok drusai számára*. Sűrűn akadt olyan kliense is, akit ki akartak tiltani, mert nem volt budapesti illetőségű. Az ilyenek ügyét, ha nők voltak, az öreg egyszerűen intézte el: *elvette feleségül s így budapesti illetőséget kaptak*. E házasságoknál félmillió tiszteletdíjat, havi 200.000 korona életjáradékot, évente egy rend ruhát és cipőt kötött ki magának. Törvényes feleségén kívül már három vásárcsarnoki árusnővel kötött ilyen házasságot.

Kihallgatásakor eleinte *trétával akarta elűzni* a négyszeres házasság ügyét, amikor azonban a kihallgatását végző rendőrtanácsos figyelmeztette cselekedetének következményére, töredelmes vallomást tett. Beismerése után letartóztatták.

A kalap

Irtá: Sztrokay Kálmán

Zuhogó esőben indult el reggel hazulról s éppen ezért nem a tegnap vásárolt szép, új borzalminóját tette fejére, hanem elővette régi, ütött-kopott keménykalapját, melyet tán már több, mint egy éve lepott a por a szekrény aljában. Egész nap zuhogott az eső s ő egész napon át élvezte, hogy nem kell féltennie a kalapját, nem ázik poccsékká az új borzalminó. Kéjlelve járt gyalog mindenfelé, még ha okosabb lett volna, akkor sem ült villamosra. Ugy érezte, hogy dacol az átkos elemekkel s győztes marad fölöttük. Nem kell esernyő, a gummiköpenyről leperreg a víz, a kalucsma alatt szárazon marad a cipő s a fején ott van a csapnivalóan rossz, régi kalap, aminek talán inkább használ az azás, mint árt.

Hetek óta halogatott dolgait mind elintézte, azon a napon s végül megelégedetten tért be uzonnázni klubjába, ahonnan hat óra után hazament átöltözni, mert a pompásan sikerült nap után elhatározta, hogy színházba is elmegy.

Odahaza érte a megdöbbenés. Mikor felakasztotta a fogásra kalapját s megégszer megnézte szeretetteljes megelégedettséggel, rémülten vette észre, hogy ez nem az ő kopott, ócska kalapja, hanem egészen ellenkezően, egy vadonatúj, még csuromvízesen is rugalmas, pompás keménykalap.

Nem akart hinni a szemének. Első pillanatban azt hitte, hogy a magába szívott víz tüntette el a foltokat és keményítette meg a nemezt, de csakhamar meg kellett állapítania, hogy nem. A kalap kétszínűen egészen új színt még használhatatlan darab. Nyilvánvalóan glocserélte valahol.

Legegyszerűbb lett volna örülni a szerencsének. Elment egy szemétrevaló jószággal s este van helyette egy vadonatúj kalapja. Ha boltban választja, sem talál megfelelőbbet. Hiszen éppen az volt az oka mindennek, hogy oly pontosan az ő fejére való a kalap. Azért nem vette észre, mikor kicsérélte.

Ha nem lett volna az övé olyan használhatatlan vacak, amit még esőben is szinte csak viccből vehet fel az ember, talán bele is nyugodott volna a cserébe. Akárcsi kapta az övét, legfeljebb bosszankodik a véletlenen, sőt természetesen tartja, hogy megtörténhetett a csere egyforma fejbőségük mellett. Így azonban az illető, amikor ottmaradt neki az a vacak, feltétlenül nagyot káromkodott s szidta a gaz tolvajt, aki ilyen rongyot hagyott ott az ő új kalapja helyett. S igaz van, elképzelhetetlen hogy nem szándékos lopás történt, hihetetlen lenne, hogy aki olyan szemetet hord a fején, ne vegye észre, mikor más kalapot akaszt le a fogasról. Hiszen annak csaknem febillen a karimája ha megfogják nem is kemény, talán csak az emlék tartja meg gömbölyűen.

A valóságban érthetőbb volt a csere. Igaz, hogy a kalap karimája könnyen kifordult, de ő kitanulta, hogy ha három ujjal fogja meg akkor szilárdan tart s így fogta meg bizonyára ezt is, mikor feakasztotta, tehát nem érzett különbséget. Ez is vizes volt, az is, paszszolt a fejére, tulajdonképpen nem is tehet róla. Kelemetlen véletlen, fordítva is megtörténhetett volna.

Mégsem mert belenyugodni abba, hogy nem lehet változtatni a történeten. Nem nyugodott bele abba, hogy legyen valahol valaki, aki tolvajnak tartja. Lemondott a színházról s visszafordult, hogy megpróbálja megkeresni a kalap gazdáját.

Természetesen kocsiba ült, hogy az idegen kalap ne ázzék meg még jobban és sorjában végigjárt minden helyet, ahol aznap megfordult. A klubban, a kávéházakban, vendéglőkben, boltokban, irodákban, mindenütt elmondta az esetet, megkérdezte, hogy nem csinált-e patáliát napközben valaki, amiért elcserélték új kalapját, mindenütt megadta a címét, hogyha esetleg ezután jelentkeznek az illető, de az egész izgalmas körút eredménytelenül végződött. Sehol nem emlékeztek rá, hogy szolt volna valaki a nap folyamán a kalapcsere miatt.

Vagy nem vette észre az illető azonnal vagy talán a sok hely közül pont azt az egyet hagyta ki, ahol a csere történt. Másnap is folytatta a nyomozást, valóban észbe jutott még egy-két hely, ahol megfordult. Hiábavaló volt minden. Sehol nem akadt nyomára kalapja gazdájának. Hirdetéseket tett közzé a lapokban, mindenkinek elmesélte a fatális véletlent, fűnek-fának megesküdött hogy távol állt tőle minden lopás szándéka bármennyire is az legyen a látszat, hogy csak ki akarta cserélni a rossz kalapját jobbal. Minden ismerőse azzal köszöntötte nemskára, hogy no, mi van a kalappal?

Már egészen bizonyos volt, hogy bele kell törődni a dologba. Mindent megpróbált amit csak ki lehetett gondolni. A rendőrségen is jelentkezett, de ott sem tudtak tanácsot adni neki. Legfeljebb, hogy adja be a kalapot talált tárgyként, de ez is hiábavaló, mert az illetőnek soha észbe sem jutott ott keresni az elcserélt jószágot. Azonfelül lelkiismeretét sem nyugtatta meg ez a megoldás, hiszen emellett még mindig joggal tartja valahol valaki közönséges csírfegőnek.

Hetek multak el. A végén összeszámította, hogy tíz kalapot vehetett volna

azon a pénzen, amit eddig a nyomozásra költött. Az illető már el is felejtette az esetet. Biztosan még aznap vett egy új kalapot s azt a vacakot a szemébe dobta. Leke mélyén gyűlölte is azt az ismeretlen, aki tulajdonképpen közönséges becsületes, mert rögtön belenyugodott a csírfegőbe s ujját sem mozdította, hogy meggyőződjék a csere ártatlan szándékátanságáról. A lelkiismeretesség legnagyobb foka ez. Pálát tőni egy ártatlan, becsületes ember felett, mielőtt meggyőződnek bünyösségéről. Sötét gomosz embernek képzelte s ha találkozott volna vele, biztosan nagy verekedés lett volna a dologból.

Végül a következőképp oldotta meg a kérdést. Betért egy zsúfolt körüti kávéházba s kabátját, kalapját ruhátárba adta. Távozásakor aztán patáliát csinált, hogy ez nem az ő kalapja, lement a ruhátárba, kiválasztotta a legkopottabb kalapot ráfogta arra, hogy az volt az övé. Hadd örüljön az illető, hogy jobb kalapot kap vissza, mint amilyent beadott a ruhátárba. Ő aztán többet nem gondolt a kalapra.

*

Annak, hogy az a bizonyos illető nem kereste sehol a kalapját, elég egyszerű volt az oka. A vendéglőben felállt, felvette kabátját és fejbényomta a rozogakalapot. Bosszus volt, mert nem izlett az ebéd, véletlenül ő is három ujjal fogta meg a kalapot s nem vette észre első pillanatban a csere. Később aztán röstellt visszamenni. Igazán neveltséges lenne beállítani valahová azal, hogy kérem, rossz kalapot vittem el a jó helyett. Azt hinnék, hogy igényt akar bejelenteni a kár megtérítésére. Inkább ott egye meg a fene, ahol van az a kalap.

KÉPTELEN KRÓNKA

Az ember ne szülessen elefántnak

A budapesti Állatkerti Igazgatósága a minap konferenciát tartott, amelyen lekonstatálták, hogy a Szultán nevű tizenhét éves elefánt kinőtt a gyermekcipőkből, nagykoru lett és férfianak érzí magát. Nőstényelefántja azonban nincs az Állatkertnek, az öreg Sziám pedig már kilencven éves, teljesen elaggott. Többszörös dedánya, akinél szó se lehet szerelemről. Az igazgatóság tehát elhatározta, hogy vásárolni fog egy fiatal, csinos elefántkisasszonyt, aki majd összeházasítanak Szultánnal. Az Állatkert egyik alkalmazottja már el is utazott Hamburgba, a Hagenbeck-féle állatsereglethez háztűznézőbe, ahol majd az indiai elefántok közül választ menyaszonnyt a budapesti völegény számára.

Odáig helyeslem a dolgot, hogy a Szultán női ellátásáról gondoskodnak és nem kényszerítik agglégényi életre, de az már igazán csunya dolog, hogy nem ő választhatja ki magának az élete párját. A legkomolyabban mondom. Az valami borzasztó lehet, mikor az ember elé, illetve az elefánt elé, odatesznek egy nőt és azt mondják: »nesze, ez a te feleséged«. A felületes emberi elme azt hiszi, hogy az elefántnak teljesen mindegy kivel párosítják össze, mert ki is veszi észre az egyik elefánton, hogy miben különbözik a másik elefánttól? Épp olyan ormánya van, mint a másiknak, épp olyan lapátfüle, pontosan olyan farkincája és az agyruk is egyformán szavatolt valódi elefántesontból való. Az elefántok tehát ugy hasonlítanak egymásra akár egyik tojás a másikhoz. Am az emberek is nagyon egyformák külalakra, van két lábuk, egy orruk és egy fejük, a tetején szőrözettel, amit vagy felfelé fésülve viselnek, vagy oldalt elválasztva. Ez a különbség köztünk. Az elefántnak azonban lelke is van, ideális, vagy gonosz, vagy nagyravágyó, de lélek és az elefánt érezni is tud a szívével, már most, hogy láthat az állatkerti etető egy elefánt lelki világába? A szegény Szultánnak a nyakára hoznak egy puccos, htu, csapodár kisasszonyt, aki papucs alá kényszeríti a jobbsorsra méltó elefántot és ha a szeszélye úgy kívánja, megcsalja az első jöttment zeb-rával. Borzasztó dolgokat hallottam az állatkerti erkölcsökről. Rémes. Az ember csak ne szülessen elefántnak!

Uj étlapiró állt a házhoz

Ki vette észre, ó, kedves abonensek, hogy az étlapiró elment az éteremből? Az étlapiró a névtelen hős, rokonsszakma a hírlapirással, amely szintén a mások kényelmét szolgálja. Ah, de az én étlapiróm nem közönséges fickó, ő a lelkét öntötte a menükártyákba, olyan cirádákat és diszeket senki se tudott rajzolni, mint ő, a kacskaringós C-éi direkt fokozták az étvágyamat, a helyesírási hibái pedig egyenesen enni valóak voltak. Ha ő a natursniclit hozzu ú-val irta, akkor én nyomban tudtam, hogy a natursnicli puha és élvezetes. Viszont, ha a pácolt marhanyelv így állott az étlapot: *pác. marha ny.* a világért se rendelttem volna belőle, mert elértettem az étlapiró titkos chiffrejét, hogy »*pácolt marha nyomorult*«. Ezzel szemben a töltött káposztát gyönyör volt ebédelni, ha az étlapiró Anonymus így konferálta be: *tölt. káp. felt.* Viszont háromszor is meggondoltam, mielőtt Eszterházy rostélyost rendelnék, hogy valóban ráad-jam-e a fejemet, ha a barátom Esterhá-zinak írta, az pedig direkt életveszedel-met jelentett, ha a rántott csirke *ránt. cirke-ként* szerepelt a névsorban. A fiu ugyanis lusta volt és ilyenkor rövidít-tett, akár a földrajzi térképen a Kogu-towitz ur. Csupa rejtelmes ábra, jel, ákombákom, valóságos tolványelv, a melynek értelmét csak hosszú hónapok és szorgalmas tanulmányozás után sa-

játítottam el. Igazán nem akarom di-csérni, de néha olyan csodás krakszo-kat huzott a »nyul vadás módra« alá, hogy ha bár jól is voltam lakva, ujjab gerjedelmet keltett bennem. Jaj és most, miután véres verejték-

kel belejöttem a dologba, az étlapirót menesztették a vendéglőből. Az új ét-lapirónak pedig teljesen más fakszíjai vannak. Gyomrom békéje forog kockán. Kezdekhetem ismét előlről az egészet. (t. i.)

Vajdasági monstreküldöttség a királynál

A küldöttség meghívja Öfelségét a noviszadi Miletics-ünnepre

Beogradból jelentik: Sztankovics Szvetozár, volt államtitkár, felsőbá-náti radikális képviselő hétfőn dél-után a királyi palotában hosszú ta-nácskozást folytatott Jankovics Dragutin udvari miniszterrel. Sztan-kovics a Miletics Szvetozár centen-nárium-előkészítő bizottság elnöke és aziránt érdeklődött, hogy Öfel-sége Alekszandar király résztven-ne-e a Gyurgyevdankor megtartan-dó centennáriumi ünnepségen. Novi-szadon.

Az udvari miniszter biztosította a képviselőt, hogy Öfelsége május

1-én az országban fog tartózkodni és így valószínűleg nem lesz aka-dályja annak, hogy a király az or-szágos ünnepségen megjelenjen.

Sztankovics Szvetozár informá-ciói alapján a közeli napokban monstreküldöttség fogja felkeresni Öfelségét és ünnepélyesen felkéri, hogy a Miletics-centennáriumon je-lenjen meg. Ugyanekkor felkéri a királyt, hogy a Matica Srpska szűz-állásának megünnep-lésén, amely szeptemberben lesz Noviszadon, hasonlóképp vegyen részt.

Halálos csónakszerencsétlenség a Dunán

A csónak egyik utasa megfulladt, a másik megőrült

Petrovaradin-Majorban vasárnap délután Spanics Ilija noviszadi él-el-miszterásus — akinek a Dunaparton van egy elárúsító bódéja — Czak Péter petrovaradini mészárossal csónakba szállt, hogy a szembenlevő gornikovilli Dunapartra evezzenek.

A csónak már egész közel volt a gornikovilli parthoz, amikor egy arra-haladó vontató gőzös hullámaiktól felborult és két utasa a vízbefordult.

Czak Péter nyomban elmerült és nem került felszínre. Spanics jajve-

székelni kezdett és segélykiáltásaira a partról halászok siettek a meg-mentésére, akik a már alélt embert a partravonszolták és bevitték a köz-ségbe.

Spanics utközben megőrült és dühöngeni kezdett. A megőrült Spa-nicsot átadták a közigazgatási ható-ságoknak, amelyek a szerencsétlent egy elmeógyógyintézetben helyezik el.

Czak Péter holttestét este kiha-lászták, Petrovaradinba szállították és ott temetik el.

Igazságot a Vajdaságnak!

Akciónba lépnek a nemzetgyűlésen a vajdasági radikális képviselők — Adó-, agrár- és igazságügyi javaslatokat fog-nak előterjeszteni a költségvetési póthitelek tárgyalásánál

Beogradból jelentik: A vajdasági ra-dikális képviselők kidolgozták azokat a javaslatokat, amelyeket a költségvetési póthitelek tárgyalásánál kívánnak érve-nyesíteni. A vajdasági képviselők azt óhajtják, hogy ezeket a javaslatokat a kormány tegye magáévá és mint saját javaslatait terjessze a parlament elé. Emiatt a javaslatokat kedden a reszort-miniszterekhez fogják betervezni az összes vajdasági radikális képviselők aláírásával.

A *Bácsmegeyi Napló* beogradi mun-katársának alkalma volt bepillantást nyerni a javaslatok szövegébe. Az első javaslat az agrárreform-miniszteri tár-ca költségvetésének módosítását kíván-ja olyan értelemben, hogy

az ármentesítő társulatok noviszadi központjának az agrárreformminisz-terium az eredetileg felvett évi há-rom millió dinár helyett tizenkét millió dinárt adjon, az agrárreform alatt álló vajdasági területek ár-mentesítési járulékal címén.

Ehhez képest az állami jövedelmek költségvetésében a megfelelő tételnél tizenhétmillió háromszáznegyvenezer dinár helyett huszonhétmillió három-száznegyvenezer dinárt vegyenek fel.

Az igazságügyminiszter költségveté-sében a B. B. B. felelősségi bizottság szervezetéről szóló rendelet harmadik szakaszának olyan módosítását kéri, hogy a felelősségi bíróságon tizenhá-rom bíró helyett tizenhat bíró legyen, továbbá helyezték hatályon kívül egy másik módosítással az igazságügymi-

niszter 1921. évi 23.030—23.172. számu rendeletét, hogy így egyes ügyek, ame-lyeket a bírósági hiány miatt a semmitőszék hatásköréből utaltak a felelősségi bíró-sághoz, visszakerüljenek a semmitő-székhez.

Javasolják, hogy adjanak felhatal-mazást az agrárreform-miniszternek, hogy

a földmivelésügyi miniszterrel együtt szabályzatot dolgozzanak ki az ag-rárreform alatt álló nagybirtokok négyévi bérbeadásáról

és biztosítsák azoknak a hidrotechnikai berendezéseknek fentartását, amelyeket annak idején az árterületeken magán- vagy községi pénzből emeltek és ame-lyek nem tartoznak az ármentesítő tár-sulatok hatáskörébe. Ez a szabályren-delet mindaddig maradjon érvényben, amíg az agrárreform alá eső területek birtokviszonyait véglegesen nem szabá-lyozzák.

A pénzügyi költségvetés póthiteleihez javasolják, hogy

a Vajdaságban, Horvát-Szlavonor-szágnak és a Muraközben 1926 ja-nuár 1-től kezdve a jövedelmi adó rendes és rendkívüli pótlékait szűn-tessék meg. Ugyancsak 1926 január 1-től kezdve ezeken a területeken a 10.000 dináron aluli évi összjövedel-met mentessék a jövedelmi adó fizetése alól.

Kívánják még a vajdasági képviselők a pénzügyi törvény 113. szakasza utol-só mondatának kihagyását, ezzel

a hadinyereség adó további kiveté-se megszűnne.

Kívánják a 114. szakasz utolsó fejeze-tének kihagyását is, amely a törvény-nek bizonyos hibás értelmezésére ad módot. A 129. szakasz törlését javasol-ják, ezzel

megszűnne a pénzügyi hatóságok be-folyása az adókiivetőbizottságok-ra.

Kérik, hogy hagyják ki a pénzügyi tör-vényből a 142. szakasz második és har-madik bekezdését, amely büntetéseket ír elő az adókiivető bizottságok tagjaira bizonyos mulasztások esetére. Javaso-lják a 145. szakasz törlését, amellyel

egy újabb adóterhektől, az első osz-tályu kereseti adótól akarják men-tesíteni a vajdasági iparosokat és kereskedőket.

A 150. szakasz harmadik bekezdése-nek olyan módosítását kívánják, hogy az adókiivető bizottságok az összegyű-jtött adatek és saját működésük költsé-gyeleik alapján állapítsák meg a kere-set (jövedelem) összegét és az arra esedékes adót. Ennek a szakasznak el-fogadása

megszüntetné azt az anomáliát, hogy az adókiivetőbizottságok csak az adóalapot állapítják meg és az ilyen módon megállapított adóala-pok után a pénzügyigazgatóság veti ki az adót és így az adókiivetőbi-zottság tulajdonképpen azt sem tud-ja, hogy az adózókra milyen meg-terhelést rótt.

A vajdasági radikális képviselők remé-lik, hogy kívánságaikat a kormány ma-gáévá teszi és azokat a parlament leg-alább is nagy részben elfogadja.

Véres mulatság

Három havi fogház sulyos testi sértésért

A szubotcai törvényszéken hét-főn tárgyalta Pavlovics István tör-vényszéki elnök tanácsa Tölcsér Já-nos és Eller Tivadar csantavéri le-gények bűnügyét, akik ellen az ügyészség sulyos testi sértés vádját emelte. A vád szerint az elsőrendű vádlott Ikkovics Mihály csantavéri legényt egy mulatság után a koc-smából távozva az uccán bicskával úgy megszurta, hogy három hónapig volt orvosi kezelésben és a karja jéna maradt. Eller ellen az a vád, hogy ő biztatta Tölcsért a szurásra.

A bíróság Tölcsér Jánost hallgatta ki először. Beismeri, hogy meg-szurta Ikkovicsot, de annyira részeg volt, hogy nem tudta hogyan történt az eset. Eller Tivadar is tagadja a vádat.

Pálik Mihály vendéglős és Ko-vács Ferenc asztalos tanuk kihall-gatásával a bizonyítási eljárás vé-getért és a bíróság a két vádlottat — tekintettel arra, hogy a tett elkö-vetésekor még fiatalok voltak — három-három havi fogházra ítélte.

Az arcápolás spanyol fontos, mint a test-ápolás. Használjuk tehát a párisi Visagine Adelinea Patt-t Üvegje 80 dinár Kapható gyógyszer-értárakban, drogériákban és illat-szeriárakban. Jugoszláviai főraktár: Z A G R E B Gajeva ulica 8.

Ujból megindul a frankvita a magyar nemzetgyűlésen

Bethlen Horthy kormányzó előtt is felveti a bizalmi kérdést

Budapestről jelentik: Kedden újból megindul a nemzetgyűlésen a frankvita, természetesen nyolcórás ülésben. Hírek kerültek forgalomba arról, hogy a kormányzást már ezen a héten alkalmaztatni akarja a klotúrt, ami azzal jár, hogy minden szónok csak egy órát beszélhetne, ebben az esetben pedig a vita nem tarthatna néhány napnál tovább. Ez a klotúrról szóló hír azonban ma még alaptalan, mert gróf Bethlen István miniszterelnök nincs Budapesten és a miniszterelnökségre még értesítés sem érkezett visszaérkezéséről, addig pedig ebben a kérdésben semmi esetre sem lesz döntés.

Kedden az ellenzék részéről jelentősen beszél három szocialista szónok, Györki Imre, Várnai Dániel, Matyas Géza. Esedékes több legítimista beszéde is, ezek között Apponyi, amelynek nagy fontosságot kell tulajdonítani és gróf Sigray Antalé, amelyet szintén erős érdeklődés vár.

Nagy és izgalomtól nem mentes vitát lehet várni örgróf Pallavicini György kiadatásának kérdésében. A vizsgálóbíró Pallavicinik kikérte már a Háztól, hogy tanuként lehallgathassa. A mentelmi bizottság sürgősen fogja elintézni ezt az ügyet és már szerdán összeül. A bizottság javaslata nem kétséges, indítványozni fogja örgróf Pallavicinik György kiadatását és az indítványt csütörtökön már a Ház elé terjesztik. Legítimista körökben az a hír, hogy Pallavicinik mentelmi jogának felfüggesztése nem fog simán menni.

Maga Pallavicinik is tiltakozik a kiadatás ellen és ezen az állásponton van az egész ellenzék is. Azt mondják, hogy a mentelmi jog gyakorlásának történetében példátlan eset volna az, ha Pallavicinik örgrófot, aki a Ház színe előtt ültette vádval a kormányt, most parlamentti beszédéből kioldva tanuvalomásra kényszeríték.

Sokan beszélnek politikai körökben arról is, hogy vasárnap külföldről Budapestre érkezett egy igen előkelő magyartekintélyű legítimista arisztokrata, aki ugyan nem vesz aktív részt a politikában és aki kijelentette, hogy alkalma volt Gonfben Bethlen miniszterelnökkel beszélnie és

Bethlen kijelentette előtte, hogy Budapestre való visszaérkezése után nemcsak a parlamentben, hanem legmagasabb helyen is fel fogja vetni magával szemben a bizalmi kérdést.

Ez a nyilatkozat politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Sigray grófot kedden hallgatja ki a vizsgálóbíró

A vádtanács hétfőn foglalkozott az ügyészség felfolyamodásával, amellyel a vizsgálóbíró ama végzése ellen élt, a mely kimondotta, hogy Károlyi Imre grófot nem kényszeríti a törvényben rendelkezésre álló eszközökkel tanuvalomás megtételére. A vádtanács elutasította az ügyészség felfolyamodását és jóváhagyta a vizsgálóbíró végzését, úgy, hogy Károlyi Imre gróf kihallgatására most már nem kerül sor. Ezzel szemben

a vizsgálóbíró kedd délelőtt tizenegy órára megidézte Sigray Antal grófot

és ha Sigray megtagadná a vallomástételt, akkor mentelmi jogának felfüggesztése után, őt kényszeríteni fogják vallomástételre, mert Sigray közvetlenül Windischgrätzitől, tehát az egyik terhelőtől szerezte értesülését, nem úgy, mint Károlyi Imre gróf, aki csak Win-

dischgrätz védőjétől, Utain Ferenc-től kapott információkat.

Zadrawetz püspök a vádtanács előtt

Hétfőn folytatta a vádtanács a frankhamisítás vádlottai által a vádirat ellen beadott panaszok tárgyalását. Utain Ferenc dr. felszólalása után Sztache Gusztáv főügyész mástól beszéd-

ben kérte valamennyi vádlottnak vád alá helyezését, utána pedig a vádlottak szólaltak fel és adták elő védekezéseiket. Utolsónak Zadrawetz István tábori püspök szólalt fel a vádtanács előtt. Érces hangon beszélt egy félórán keresztül, úgy hogy beszédének egyes részletei a zárt ajtókon keresztül kihallatszottak a folyosóra is. A tárgyaláson résztvevő ügyvédek amnyit elmondottak, hogy Zadrawetz beszéde alatt csaknem valamennyi vádlott sírva fakadt.

A vádtanács valószínűleg szerdán dében hírdeti ki határozatát, melyről hivatalos kommuniké útján fogja a nyilvánosságot tájékoztatni.

Március végéig be kell fejezni a költségvetési vitát

A parlament elnökségének javaslata a pártvezérek előtt

Beogradból jelentik: A pártvezérek kollégiuma hétfőn délután ülést tartott. A parlament elnöksége a költségvetési vita további sima lebonyolítása érdekében javaslatot terjesztett a pártvezérek elé. A javaslat szerint a parlament a külügyi, kereskedelmi és törvényegységesítő tárcák tárgyalására egy-egy napot, az erdőügyi, bányászati, agrárreform minisztériumi és szociálpolitikai tárcákkal két-két napot, a pénzügyminiszter által be-terjesztendő költségvetésekkel és pedig a pénzügyminisztérium, a tartalékhitel, az állami jövedelmek és a pénzügyi törvény tárgyalásával összesen három napot tölt el. Ilyen módon a költségvetés vitája még tizen-

egy napot venne igénybe és így az alkotmány szerint március 31-ig a parlament megszavazná a költségvetést. Ebben az esetben március végéig május 6-ig elnapolnák a parlament tanácskozásait. Az ellenzéki vezérek egyelőre csak tudomásul vették a javaslatot és annak elfogadásáról az egyes klubok kedden fognak dönteni.

A földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalására még tizen-nyolc szónok van feliratkozva. A kormányzati szónokok egy része, köztük Sztankovics Szvetozár felsőbánsági radikális képviselő, elélt felszólalásától, hogy a költségvetési vitát ezzel is rövidítsék.

Kutbadobták

egy szubotikai tanító fiát

Megkerült az eltűnt Németh László holtteste
Az eltűnt sportsapka titka — Sakktáblától a halálba

Németh László, Németh Ferenc szubotikai tanító tizenhét éves fia — mint a Bácsmegeyi Napló megírta — csütörtökön este rejtélyes körülmények között eltűnt és a felkutatására megindult nyomozás napokon keresztül semmi eredményt sem ért el. Németh László eltűnésével kapcsolatban a Maj-sai-ut környékén, ahol Némethék laknak, különböző verziók terjedtek el, a melyek szerint a fiatal ember bűntény áldozata lett. Hétfő délután megjelent a Bácsmegeyi Napló szerkesztőségében ifjabb Németh Ferenc, az eltűnt bátyja, aki elmondta, hogy a rendőrségi nyomozástól függetlenül kutató testvére után és kutatásai során az a gyanuja támadt, hogy

őccsét meggyilkolták és holttestét a Ferrum-gyár közelében rejtették el.

Felórával ifjabb Németh Ferenc távozása után meglepő fordulat történt, Németh László holttestét megtalálták Hevér György Maj-sai-ut 164. szám alatti portáján, a kutban.

Hevér György hétfőn délután vizért ment az udvar végén álló nyitott kut-hoz. Amikor fel akarta huzni a vizet télt vedret, a kutkavára helyezett kanna belezuhant a kutba. Vasmacska-val ki akarta halászni és ekkor a vasmacska kampója súlyosabb tárgyba akadt bele. Felfelé huzta és egyszerre csak egy felpuffadt lérfelbukant elő a vizből.

Hevér, amikor rémületéből magához tért, a rendőrséget telefonált, ahonnan Prodanovics Mladen ügyeltes rendőrkapitány és dr. Plavšics Koszta rendőrorvos mentek ki a helyszárra. Mire

azonban a rendőrség megérkezett a helyszárra, az időközben kivonult mentők már kiemelték a kutból a holttestet, amelyben a környéki emberek Németh Lászlóra ismerték rá. Dr. Plavšics rendőrorvos megvizsgálta a holttestet, amelyről megállapította, hogy már napok óta a vízben lehetett. A holttesten külső sérülés nyoma nincs és így a rendőrség az első pillanatban arra gondolt, hogy öngyilkosság esete forog fenn. A további nyomozás folyamán azután olyan adatok jutottak a rendőrség birtokába, amelyekből bűntényre lehet következtetni.

Erre vall elsősorban az a körülmény, hogy Németh Lászlónak, aki a múlt évben érettségizett a szubotikai gimnáziumban, apja és testvére szerint semmi oka sem volt az öngyilkosságra, azonkívül az eltűnés napján sem úgy viselkedett, mint aki a halálra készül. Csütörtökön délután Németh László bátyjával átment a szomszédos Vojács Zéles Márkó-féle vendéglőbe, ahol Torma Béla és Vradai Jenő barátai társaságában sakkozott. Este 9 óra tájban abbahagyta a játékot és bátyját hazahívta vacsorázni. Ifjabb Németh Ferenc azonban még nem akart menni, mire őccse egyedül indult el a sötét uton a Ferrum-gyár felé. Itt a szolgálatot teljesítő éjjeli őr rákiáltott:

— *Áll, hová méssz!*

Ez a felszólítás oly hangosan történt, hogy a környékben lakók szobáiba behallatszott. Ettől a perctől kezdve nyomra vészett Németh Lászlónak.

Hétfőn este jelentkezett a rendőrségen Kalló Anna Maj-sai-ut 163. szám alatti lakos, aki érdekes adatokat adott a rendőrségnek. Kalló Anna elmondta,

hogy múlt hét csütörtökén este, amikor Németh László eltűnt,

puffogást hallott az uccáról, mintha valakit vastag bottal ütöttek volna, amikor kiment az ablakon, a sötétben négy férfi alakot vett észre, akik a következő pillanatban eltűntek, majd gyors lábdobogásokat hallott a házuk mögötti kisközben. Hevérék portája felé és néhány perccel később valaki ismét futott, de most már a Hevérék felől. Reggel, amikor kiment az uccára, a kisközben, az ut porában

egy sport sapkát talált, a sapka körül pedig dulakodás nyomai voltak láthatók. A sapka időközben eltűnt és így a rendőrség még nem tudta megállapítani, hogy Német László volt-e.

A rendőrség emberei az asszony vallomása után felkutaták a kisközt és egyszerre csak

ahhoz a kuthoz értek, amelyben megtalálták a holttestet.

A kuthoz ugyanis a kis uccáról szabad ut nyílik és ezek után meg van a magyarázata annak, hogy Hevérék bezárt kapuja mellett, hogy került Németh László a kuthoz. Valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlen fiatalembert

vagy a kutba dobták, vagy pedig menekülés közben, amikor a kuthnál át akart bujni üldözői elől Hevérék udvarára, zuhant bele a kutba.

A rendőrség a rejtélyes ügyben széleskörű nyomozást indított és hír szerint még az éjszaka folyamán letartóztatások várhatók.

Németh László holttestét a mentők kiszállították a Bajai-uti temető hullaházába.

Rabló vagy örült?

Egy vasuti hivatalnok arra kényszerített egy gazdát, hogy mezteletlenül megfürödjön a jég hideg vízben

A Noviszad melletti Kiszács községben február huszonehatedikén szokatlan eset történt, amely pszichiaterok számára is anyagul szolgálhat.

Piksziaides Misa kiszácsi vasuti hivatalnok február 27-én este 8 órakor bekapogtatott Szurovi Misa kiszácsi jómódú gazdához. Minthogy a házigazda „szabad” kiállítására sem lépett be senki a lakásba és a kopogás megismétlődött, Szurovi Misa kinyitotta az udvarra nyíló lakás ajtaját és előtte egy hatalmas termetű embert látott, akinak kezében nagy kés villogott.

A félmeteres látványra elszorult Szurovi szíve. Erre az ismeretlen, akiről később kiderült, hogy Piksziaides Misa vasuti hivatalnok volt, megragadta Szurovit mellénél és azt kiáltotta feléje:

— *Pénzt, vagy életet!*

Szurovi még mindig nem ocsudott fel ijedségéből és nem tudott válaszolni. A támadó lárájára azonban előkerült Szurovi felesége is.

Amikor Piksziaides meglátta az asszonyt, kését mellének szegezve rákiáltott:

— *Ha nem megy azonnal vissza a lakásba, megöllek.* — A megszeppent asszony erre elbújt az ágy alá.

Piksziaides kését még mindig magasra tartva megparancsolta Szurovinak, hogy jöjjön vele.

Szurovi fogvacogva ment Piksziaides előtt, aki kezében késsel, egy lépésnyire követte. Az uccán a nagy szél és a hideg idő miatt senki sem volt.

Piksziaides a gazdát a falun át a község tulsó végén levő pocsolyás, talajvízes, kiöntött területig kergette.

— *Most meglátod, ki volt az a dolgod, Most saját vérszobában fogsz megfürödni* — mondotta a kétségbeesett Szurovinak, akire ráparancsolt, hogy vetkőzzön le és mezteletlenül fürödjön meg.

Szurovi próbált ellentálni, de Piksziaides késével megszurkálta a lábát. Szurovi erre hamar levetkőzött.

— *Éjre,* — szölt az újabb parancs

és Szurovi bement a térden felül érő pocolyába.

Husz percig kellett a jéghideg vízben állania.

— *Kijönni és tovább menni* — hangzott Piksziaides további parancsa.

A meztelen Szurovi félajultán, dideregve, fogvacogva haladt az országuton.

— *Alj* — pattogott Piksziaides leülni, parancsolta Szurovinak, aki leült s közben a vasutas kényelmesen elszívott egy cigarettát, majd indulást vezényelt.

Szurovi erre meg akart ugrani, Piksziaides utolérte és *bottal félholtra verte*, majd egy másik pocolyánál ráparancsolt:

— *Bemenni a vízbe, de lefeküdni.*

Szurovi alétan dőlt a vízbe.

— *Megfordulni, tovább, tovább, újra*

— *szólt szüntelenül a parancs, amelyet Szurovi már öntudatlanul, meggémberegett tagokkal teljesített.*

— *Felkelni! Most elmész haza és jaj neked, ha valakinek szólni mersz.*

A kétségbeesett, félig megfagyott testű ember indult hazafelé. *Meztelenül ment végig a falon a lakására, ahol eszméletlenül összeesett és azóta is nagybetegen, tüdőgyulladásai ágyban fekvő, súlyos beteg, akinek felgyógyulásában nem hisznek az orvosok.*

Szurovi feljelentést tett ősrült támadója ellen, akit vasárnap Kiszácson, a noviszádi ügyészség rendeletére a csendőrök letartóztattak és Noviszádra, az ügyészség fogházába szállítottak.

Az ügyészség elrendelte Piksziaides Misa elmebeli állapotának megvizsgálását.

holmból olyan utasítást kapott, hogy

csak úgy mondhat le a svéd kormány nevében, ha legalább még egy állam visszalép.

Egyes hírek szerint *ez a másik állam nem Belgium, hanem Csehszlovákia volna.* A megegyezéshez a kisantant is hozzájárult azzal, hogy *összettel ismételten szerezhet jut a Népszövetségben és ez alkalommal Jugoszlávia fogja képviselni.*

Késő éjszaka érkezett genfi jelentés szerint *Bethlen István gróf hosszas tanácskozást folytatott Nincsicssel.*

HIREK

— **A közegészségügyi miniszter megvizsgálja a szlovéniai fürdőhelyeket.** Beogradból jelentik: Miletics Szlavkó dr. közegészségügyi miniszter hétfőn este Szlovéniába utazott inspekciós körútra. A miniszter Maribor, Celje és Ljubljana közegészségügyi intézményeit, valamint a szlovéniai fürdőhelyeket fogja megtekinteni.

— **A Davidovics-párt nagygyűlése Bajmokon.** A Davidovics-párt vasárnap Bajmokon nagygyűlést tartott, amelyen nagy tömeg vett részt. A gyűlés vezérszónoka Groj Milán képviselő volt.

— **Interpelláció a jugoszláv-olasz szerződésről.** Beogradból jelentik: Hodzsár Iván klerikális képviselő a külügyminiszterhez interpellációt nyújtott be, amelyben kérdezi, hogy mi igaz a londoni Times-nek a jugoszláv-olasz megállapodásról szóló jelentéséből. A képviselő megállapítja, hogy a szerződés, ha a hír megjelöl a valóságnak, igen káros következményeket rejt magában az ország érdekeire és óriási befolyást biztosít Olaszországnak. Ezért azt a kérdést intézi a külügyminiszterhez, hajlandó-e tájékoztatni a nemzetgyűlést római és párisi tárgyalásának anyagáról.

— **Új szentai főszolgabíró.** A belügyminiszter a fölmennett Atanaszijevec Milán főszolgabíró helyébe Sztojsics Damján volt topolai főszolgabírót nevezte ki.

— **Plasztirasz Beogradban.** Beogradból jelentik: Plasztirasz volt görög miniszterelnök még három napig marad Beogradban. A volt görög miniszterelnök a fővárosban Kuhlideszszel, a volt görög kolónia vezetőjével folytat tanácskozásokat és másval nem érintkezik. Plasztirasszal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha Albánián keresztül Görögországba készülné. Ezt a hírt a görög kormány valószínűtlennek tartja. A hétfői nap folyamán megcáfolták a Plasztirasz és György görög exkirály találkozásáról elterjedt híreket.

— **Incidens az Orjuna noviszádi nagygyűlésén.** Noviszádról jelentik: Az Orjuna vajdasági szervezetének vasárnapi gyűlésén kínos incidens történt. A gyűlést eredetileg a noviszádi főtéren akarták megtartani, a rendőrség azonban ezt nem engedélyezte és a gyűlés résztvevőit a Nemzeti Színház udvarába terelte. A vezetőség ekkor úgy határozott, hogy a szónokok a színház erkélyéről beszéljenek. Vojnovics Vojislav dr. sziniszegző azonban bezárta a színház kapuit, hogy az erkélyre ne juthasson fel senki. Ekkor az orjunisták betörték a bezárt ajtókat és így erőszakkal elfoglalták a színház erkélyét. Vojnovics igazgató távirati jelentést tett az esetről a közoktatásügyi miniszternek és a belügyminiszternek.

— **Új helyiségbe költözött a szuboticaí adófelosztalási bizottság.** A szuboticaí adófelosztalási bizottság a város házában berendezett hivatalos helyiségéből a kerületi pénzügyigazgatóság 7. számú szobájába helyezte át hivatalát. Az adófelosztalási bizottság március 22-ikén kezdi meg működését az új helyiségében.

— **Vass József miniszterelnök-helyettes a templomban kiprédikálta a delejes-asszonyt.** Budapestről jelentik: A belvárosi plébániatemplom vasárnapi miséjén dr. Vass József miniszterelnök-helyettes mondott szentbeszédet, amelyben kitért többek közt a sashalmi delejes asszony esetére is. Hangsúlyozta, hogy minél boldogtalanabb az emberiség, annál nagyobb erővel kap a vigasz után, amelyet azonban nem találhat meg sem a delejes asszonynál, sem a spirítisztáknál, sem a Moulin Rouge-ban, hanem csak Jézus Krisztusban, a hitben.

— **Ellentétek a Zemljodinska Kaszinó alelnöksége körül.** A szuboticaí Zemljodinska Kaszinó vezetőségében az egyik alelnöki tisztség Mukics Péter elhalálozásával megüresedett és a kaszinó tagjai vasárnapi ülésükön választották új alelnököt az elhunyt helyére. Az ülésen, tekintettel arra, hogy a földmives kaszinó tagjai között már a legutóbbi városi közgyűlésen súlyos ellentétek keletkeztek, hosszabb vita fejlődött ki, amelynek során a bizalmi kérdés is felmerült. Az alelnöki tisztségre két frakció állított jelöltet. A Jurics Márkó képviselő köré tömörült tagok dr. Evetovics Mátyást, Szubotica új alpolgármesterét akarták megválasztani, míg Crnkovics Iván elnök hívei Pletikosics Martin földbirtokost favorizálták Evetovicssal szemben. Az ülésen hosszabb vita fejlődött ki, végül is Crnkovics elnök szavazást rendelt el. A szavazás lezárása után 59 szavazattal 34 ellenében dr. Evetovics Mátyást választották meg a Kaszinó második alelnökéül. A szavazás eredményével Crnkovics hívei nem voltak megelégedve és tüntetőleg elhagyták az ülést. Értesülésünk szerint azonban az ügynek nem lesznek következményei, mert a radikális párt vezetősége részéről már is megtörténtek a lépések az ellentétek áthidalására.

— **A tovarisevól tanítók kultúrnapja.** Szomborból jelentik: A tovarisevól tanítói kar vasárnap nagyszabású kultúrnapot rendezett Tovarisevón. Az ünnepségen, amelyet Milosevics János tanfelügyelő rendezett, dr. Terzic György bácskai tanfelügyelő a háboru utáni kötelességekről tartott tartalmas és tetszettel fogadott előadást. Utána dr. Pozovic János orvos higiéniai kérdésekről beszélt. Este hangverseny volt.

— **Boszniaiban megölték egy tizenhét éves rablógyilkost.** Beogradból jelentik: A boszniai Plochnik közelében a csendőrség többórás közelharc után lelőtte Kasztorics Miloszav híres rablót, aki a háboru vége óta tizenhét gyilkosságban és rablásban vett részt. Kasztorics hét éve állandóan a hegyek közt él az erdőkben bujkált, a belügyminiszterium ötvenezer dinárt tűzött ki a fejére.

— **Öngyilkos lett, mert nem tudta elfelelni a háboruban elesett vőlegényét.** Budapestről jelentik: Vasárnap távirati értesítés érkezett Budapestre a svájci Mentonból, hogy ott öngyilkosságot követett el Sváb Erna budapesti urileány, egy nagybírókcs leánya, aki ünnepeit szépsége volt a legjobb budapesti társaságoknak. A szerencsétlen urileány vőlegénye a háboru utolsó napjaiban elesett és azóta a buskomorság tünetei mutatkoztak Sváb Ernán, aki családja egyik szamatőrümből a másikká vált. Svájból Bernebe akarták vinni egy előkelő szamatőrümben, azonban az üzemi megelőző éjszakán egy mentoni szállodában öngyilkos lett és azonnal meghalt.

Svédország Lengyelország javára lemond a népszövetségi tagságáról

Készül a megegyezés Genfben — A német delegáció még nem döntött véglegesen

Németországot szerdán veszik föl a Népszövetségbe

Genfből jelentik: A Népszövetségben a tanácshelyek szaporítása körül támadt vitás helyzetben hétfő délelben szenzációs fordulat történt.

Umben svéd külügyminiszter kijelentette, hogy **Svédország hajlandó lemondani nem állandó tanácshelyéről, hogy azt Lengyelország részére engedje át.**

Erről a megoldásról már vasárnap délután is szó volt, a svéd külügyminiszter azonban addig nem tett kötelező ígéretet, amíg érintkezésbe nem lépett Stockholmmal és csak a kormányával való eszmecsere után jelentette be hétfőn a svéd kormány elhatározását. Ez az elhatározás annál érdekesebb, mert mint ismeretes, a svéd kormányt Spanyolország diplomáciai lépéssel akarta állásfoglalásának megváltoztatására bírni, azzal fenyegetve meg Svédországot, hogy **felmondja a kereskedelmi szerződést, amiből a svédekre nagy kár háramlott volna, miután Spanyolország nagymennyiségű építőfát szerez be Svédországból.**

Ezenkívül angol részről, főleg szocialista oldalról is súlyos nyomást gyakoroltak Spanyolországra, valamint Paul Boncour és Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal vezetője is minden rendelkezésükre álló eszközzel próbáltak befolyást gyakorolni a svéd delegációra. Abban, hogy Svédország most engedett, nagy része van annak is, hogy Svédország már négy éve tölti be a nem állandó helyet a Népszövetségi Tanácsban, holott az uzus az, hogy egy állam csak három évig tagja a tanácsnak. A svéd külügyminiszter egyébként kijelentette, hogy **Svédország inkább feladja a maga tagságát, hogy ezzel a Népszövetséget fenyegető veszélyt elhárítsa és a válságot megoldja.**

Az angol és francia delegációk részéről bíznak abban, hogy Spanyolország ajánlatával a válság most már megoldható lesz. A német delegáció ezzel szemben skeptikusan fogja fel a helyzetet és arra hivatkozik, hogyha Svédország végre is hajlja szándékát és lemond tagságáról, de

ha Lengyelország lép Svédország helyére, ez Németországra kedvezőtlen változást jelent és a német delegációnak meg kell gondolnia, hogy ilyen változást bejelentheti-e a birodalmi gyűlésnek.

A Népszövetségi Tanács hétfő

délelőtti tizenegy órakor bizalmas ülést tartott, amelyen a válság különböző megoldási módjait vitatták meg. Általában a helyzetet nem ítéli meg kedvezőtlenül és valószínűleg elfogadják Svédország javaslatát, úgyhogy a teljes ülésnek módja lesz Svédország helyére Lengyelországot megválasztani. A bizalmas tanácskozás déli egy órakor ért véget.

A Népszövetség plenáris ülését eredetileg keddre tűzték ki, azonban hétfőn este hivatalos közleményt adtak ki, amely úgy szól, hogy

a Népszövetség keddre kitűzött plenáris ülését esetleg elhalasztják szerdára, hogy a megindult tárgyalások kifejtésére idő legyen.

Azt hiszik, hogy szerdái okvetlenül sikerül a végleges megegyezés a még vitás kérdésekben.

A Népszövetségi Tanács hétfő délelőtti nem hivatalos megbeszélése alatt a krízis megoldásáról a legkülömbözőbb hírek terjedtek el, úgyhogy a megbeszélés végeztével több mint kétszáz újságró rohanta meg a delegátusokat kérdésekkel.

A delegátusok kitérő válaszokat adtak, csupán *Wanderwilde* mondott annyit, hogy **külömböző táviratokat várnak.** Ebből arra következtettek, hogy

a svéd és a belga kormányoknak a tagságról való lemondásának beleegyező táviratát várják.

A német delegátusok szerint a válság Svédország lemondásával még nincs megoldva.

A Népszövetségi Tanács délután 5-től 6-ig hivatalos ülést tartott, amelyen többek között a behozatali és kiviteli tilalmak megszüntetésének lehetőségéről tárgyaltak. Az ülés után a tanács tagjai *Droumont* főtitkárnál voltak teán és bizalmas megbeszélést folytattak, amelyek nem jártak konkrét eredménnyel.

Chamberlain és Briand mindent elkövetnek, hogy lehetővé tegyék Lengyelországnak tett ígéretük beváltását.

Mello Franko braziliai delegátus kijelentette, hogy *Brazília, ha nem kap állandó tagságot, nem egyezik bele a Tanács összetételének semmiféle megváltoztatásába.*

Uden svéd delegátus Stock-

— **A radikális-párt pacséri népgyűlése.** Topoláról jelentik: A radikális-párt pacséri szervezete vasárnap délután nagyszabású népgyűlést tartott. A népgyűlésen megjelent Markusev Milán képviselő is, a topolai kerület radikális pártjának elnöke, aki nagy tetszéssel fogadott hosszú beszédet tartott, a melyben a különböző nemzetiségű lakosságot összetartásra és közös, békés munkára hívta föl. A felszólalás után megejtették a helyi szervezet választását. Elnök Miatov Dancsó, alelnök Marton József és dr. Wier György községi orvos lett.

— **A vajdasági vasúti hivatalnokokat áthelyezik.** Megemlékeztünk arról, hogy a szubotcai vasúti igazgatóságánál alkalmazott magyar nemzetiségű vasutasokat a közlekedési minisztérium rendeletére tömegesen áthelyezik az ország déli részébe. A szolgálatban megmaradt magyar vasutasok az államnyelvet tökéletesen megtanulták s a szolgálat ellátásában mindig csak dícséretet kaptak, semmiképp sem szolgáltak tehát arra, hogy megbüntessék őket. Ha az áthelyezés formailag nem is büntetés, valóságban a legszigorúbb büntetés számba megy, mert annak, akit áthelyezésre ítélik, itt kell hagynia lakását, nem folytathatja gyermekei iskoláztatását. Az áthelyezések első ciklusa már megtörtént s noha befolyásos radikálisok intervenáltak annak érdekében, hogy a vasutasokat hagyják meg eddigi szolgálati helyükön, az áthelyezések „a forgalom érdekében” tovább folynak. A közeli napokban jelenik meg az áthelyezések második turnusa, amely többek közt Lépes hajmoki állomásfőnöknek Topcsiderbe, Koncsek sombori állomásfőnöknek Beogradba való áthelyezését tartalmazza. A stara-moravica állomásfőnököt Nis-en tura, Prokuplyéba helyezik át.

— **Eltélt újságíró.** A noviszadi törvényszék február 19-én 1600 dinár pénzbírságra ítélte Spasics Velisláv noviszadi újságíró, mert a szerkesztésében megjelenő „Noviszad” múlt évi december 27-iki számában egy sorsolással kapcsolatosan megvádolta Lukács Zsigmond noviszadi gyógyszerész, illatszerkereskedőt. A noviszadi felelősségi bíróság dr. Szekulics Milánnak, a magánvádló képviselőjének beszéde után helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— **A noviszadi radikális ifjúság mulatsága.** Noviszadról jelentik: A noviszadi radikális ifjúság vasárnap este a Szlobodában jól sikerült táncestélyt rendezett. Az estélyen a radikális-párt egész vezetősége részt vett.

— **A radikális kereskedőklub közgyűlése.** A szubotcai iparosok és kereskedők radikálisklubja március 25-ikén, hétfőn délután 6 órakor évi közgyűlést tart.

— **Csütörtökön lesz a noviszadi városi közgyűlés.** Noviszadról jelentik: A keddre tervezett városi közgyűlést, a polgármester akadályoztatása miatt, csak csütörtök délután négy órakor tartják meg.

— **Szabadlábra helyezték a tovarisevői brutális férjet.** Noviszadról jelentik: A vádtanács szabadlábra helyezte és elrendelte a rendőri felügyelet alá helyezését Stojakovics Ilja tovarisevői cipésznek, aki március 5-én mankóval súlyosan megverte nyomorék feleségét. Stojakovics március 8-ika óta volt letartóztatva.

— **Vasárnap lesz Zagrebben az országos lakókongresszus.** Zagrebból jelentik: Vasárnap ül össze Zagrebben a lakók országos kongresszusa, amelyre addig huszonhat város jelentette be részvételét, köztük Noviszad, Becskerekek és Novivrbász. A kongresszus vasárnap reggel kilenc órakor kezdődik a városháza nagytermében. A kongresszus résztvevői féláru vasúti jeggyel utazhatnak.

— **Az écskai gyilkosság a bíróság előtt.** Becskerekről jelentik: Vuja Jon écskai harmincholdas gazda ez év január 11-ikén az écskai korcsmában összevesszett Magda Mártonnát. Amikor a vita heve a tetőpontjára hágott, Vuja kifutott az udvarra, ahonnan fejszével érkezett vissza és azzal úgy fejbesszította Magdát, hogy az nyomban meghalt. A becskereki törvényszék hétfőn tárgyalta az ügyet. A vádlott kijelentette, hogy nem akarta megölni ellenfelét, hanem dulakodás közben, véletlenül vágta fejbe. A bíróság orvosszakértőket is kihallgatott, akik ellentétes véleményeket mondtak. Dr. Romac écskai orvos kijelentette, hogy a gyilkosság csak szándékosan történhetett. Ezzel szemben dr. Magyar Károly törvényszéki orvosszakértő kijelentette, hogy kizártnak tartja a szándékosságot, a gyilkos csak véletlenül, dulakodás közben üthette föbe áldozatát. A bíróság elhatározta, hogy szakértőkként ki hallgatja a helyi orvos dr. Matics becskereki kórházi főorvosát és Kovács Dusan dr. vármegyei tisztifőorvosát és a tárgyalást elnapolta.

— **Végzett jogászból — pék.** Zagrebból jelentik: A zagrebi iparhatóság vizsgálóbizottsága előtt hétfőn a pékszakmából vizsgát tett dr. Draganec Milán végzett jogász, aki az ügyvédi pályára helyett az utolsó percben inkább a pékmesterséget választotta.

— **Fizetési nehézségekkel küzd az egyik legrégibb budapesti gabonacég.** Budapestről jelentik: A budapesti gabonapiacnak hétfőn ismét szenzációja akadt. A Viktória- és Concordia-malmok összeomlása után most a hetven éve fennálló Fleischi Samu gabonabizományos cég is fizetési nehézségekkel küzd. A cégnek különösen nagy üzleti összeköttetései voltak Csehszlovákiával és Ausztriával és fizetési nehézségei onnan erednek, hogy a cég csehszlovákiai és ausztriai kirendeltségei túl nagy hiteleket vettek igénybe, amelyek közül több tételt a hitelezők nem akarnak prolongálni. A cég aktíváit egyébként meghaladják a passzívák, úgy hogy csak pillanatnyi immobilitásról van szó és az érdekelt nagybankok már meg is indították a mentési akciót, amely valószínűleg eredményre fog vezetni.

— **Nagy munkanélküliség Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A munkanélküliekről készített statisztika az utóbbi időben a munkanélküliek nagy számának nagy emelkedését mutatja. 359.000 munkanélküli van Lengyelországban. Összehasonlítva ezt a számot az 1925 január végén kimutatott számmal, több mint 25 százalék emelkedés konstataható. Február első hetében újra 3.000 munkás vesztette el a munkát és a munkanélküliek száma most jóval meghaladja a 365 ezret. Jelenleg 1.000 munkanélküli kap segélyt.

— **Ágostai evangélikus konvent.** Noviszadról jelentik: A novivrbászi ágostai evangélikus konvent Wagner Gusztáv Adolf esperes, egyházi elnök elnökletével vasárnap tartotta meg konventjét, amelyen április 15-ére tűzte ki a jugoszláviai német evangélikusok zsinatját. Ezen a zsinaton készílik el az egyház alkotmányát és megválasztják az egyház püspökét. A konvent továbbá a templom és paplak tatarozását, a vilámosvilágítás bevezetését a templomba és az egyházközség részére tanácsterem építését határozta el.

— **Beogradban letartóztattak egy zagrebi nőgyilkost.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség letartóztatta Zóra Henrik zagrebi munkást, aki a múlt évben Zagrebben meggyilkolt egy nőt. A gyilkosság után Zóra elmenekült és egyik beogradi hajóstársaságnál sikerült állást szereznie. Hétfőn délután egy zagrebi detektiv felismerte és azonnal a rendőrség kezére adta. Zórárt Zagrebban fogják szállítani.

— **A hasbeszélő szellem.** Déváról jelentik: Furfangos szélhámosnagot lepellezett le a dévai és a marosillyei csendőrség. Egy paraszt hónapokon át egész vagyont gyűjtött össze hiszékeny társaitól, akiket azzal hódított meg, hogy összeköttetésben áll a túlvilági szellemekkel és így mindent meg tud szerezni, amit csak akar. A Déva közelében fekvő Barzesd faluban él a szellemekkel barátkozó paraszt névszerint Suca Gheorghe. Egy napon híre terjedt, hogy Luca házában egy szellem ütött tanúnyát, aki nagyszerűen tud jövendőlni, de ezzel szemben sokat eszik és iszik. Néhány héttel később azután valóságos bucsujárás indult meg Luca lakásához. Mindenki magymennyiségű élelmiszert és italt vitt magával, nehogy nélkülöznie kelljen a szellemnek. Március 12-ikére egy nagyobb felvonulást terveztek a szellem tiszteletére. Mintegy hater paraszt készült fel a környékekről is élelmiszereit, a csendőrségnek azonban tudomására jutott az eset és a felvonulást megakadályozta, egyben pedig megindította a nyomozást. Suca házában nagy sereg érdeklődő volt már, mikor a csendőrség megérkezett. A gazda kérésére a szellem megkezdte működését, ami abból állt, hogy egy sarok felől, ahol a gazdának állítólag beteg leánya feküdt, hangos sziszegés hallatszott, amit a házigazda úgy értelmezett, hogy a szellem inni akar. A csendőrség erre átvizsgálta a szobát és megállapította, hogy a különös sziszegő hangok a paraszt leányától származnak, aki hasbeszélő. Mindkettőjüket letartóztatták.

— **A Revü negyedik száma** most jelent meg a szokott változatos és gazdag tartalommal. Az élénk hitelap főbb közleményei: Mesterházy Ambrus: Revünek a Revüről. Heltai Jenő: Macskák (vers). Szenteleky Kornél: Pechán József (Essay) klisékkel. Jevgyevics Dobroszláv: Noviszadi portrék. Halló Becskerekek! Színház, zene, film, mozit. L. né Hajós Jancsi eredeti párisi divatlevele a Revü részére. A kikindai műkedvelők. Relohorsky Béla kritikája a Krizantém reprizéről. A Juhászlegény Szubotcán. Rádiórovat. Kozmetika. Noviszadi képtárlat: Mátics A. Vojiszav. Bélyeggyűjtés. Sport. Rejtvények. Számos illusztráció. A Revü mindenütt kapható. Ara négy dinár.

— **Szerelem, reklám és konkurencia.** Ilyen címmel játszik most egy nagyszerű filmet a szubotcai Népmozgó. A hatfelvonásos darabban automobilversenytől a szerelemig minden található angyrban. Agnes Aysessel a főszerepben.

— **Agyonlőtte magát Zagrebben egy becskereki magántisztviselő.** Zagrebból jelentik: Vasárnap éjjel a zagrebi Royal-szálló harmincholdos szobájában öngyilkosságot követett el Handler Mátyás huszonhat éves becskereki magántisztviselő. Handler, aki a becskereki Eckstein János bórkereskedő cég alkalmazottja, vasárnap este vett szobát a Royalban, ahova azonnal fel is ment és bezárkózott. Kilenc és tíz óra között revolverlővést hallottak a 36-os szobából. Betörték az ajtót és ott találták az utazót holtan. A golyó agyveléjébe furdott és azonnal megölte. Az öngyilkos négy levelet hagyott hátra, amelyeknek tartalmát a rendőrség nem hozta nyilvánosságra, mert magánsemmélyeknek szólnak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen utazó gyógyíthatatlan tüdőbajban szenvedett.

— **Elrontott gyomor, kellemetlen szállítás, homlokfelválás, láz, székszovalás vagy hasmenés** eseteinél már egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a »Ferenc József« víz használata a sok évés és más káros következményeinél igazítottémenynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, droxériákban és fűszárüzletekben.

— **Krancsevics Dragomir huszonöt éves színészjubiléuma.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Nemzeti színházban hétfőn este magyszámú közönség lelkesen ünnepelte a színtársulat érdemes főrendezőjének Krancsevics Dragomirnak huszonöt éves színész-jubiléumát, amely alkalomból »A böregére« került előadásra. Az előadás előtt házi ünnep keretében koszorúkkal és ajándékokkal halmozták el a kitünő művészt, aki Eisenstein szerepében tett újabb tanúságot arról, hogy a szerb színészet egyik legjobb erőssége. Rozalindát Mikulics, Adélt Joczics Jelena énekelte nagy sikerrel. Klemencsics Frank-ja, Michl Orlovskija kiváló volt. A második felvonásban Baranoff pompás baritonja és Archipova csengő koloratúrája aratott sok tapsot.

— **Az ügyészségekről szóló törvényt benyújtják a parlamentnek.** Beogradból jelentik: Hétfőn délután Gyuricsics Márkó igazságügyminiszter a parlament elé terjesztette a törvényjavaslatot tanulmányozták át, amelyet a kormány a legközelebbi napokban újból be fog nyújtani a nemzetgyűlésnek. A javaslat még a Pasics-Pribicevics-kormány idején készült és már a parlament előtt volt, de most a Radics-párttal való megállapodás értelmében újból átvizsgálták.

— **Öngyilkos szerelmes.** Szomborból jelentik: Hercz Mária tizenhétéves sonytai leány vasárnap délelőtt felakasztotta magát. Tettét szerelmi bánatból követte el.

— **A kis libapásztorleány.** Hétfőn tárgyalta a szubotcai törvényszékén Pavlovics István törvényszéki elnök Sós József topolai közműves bűnügyét, aki ellen az ügyészség azt a vádat emelte, hogy B. E. 14-15. év közötti libapásztor leány ellen erkölcstelen merényletet követett el. A vádlott tagadta, hogy elkövette volna azt, amivel vádolják és azt mondta, hogy azért koholták ellene a vádat, mert tudták, hogy pénze van és pénzt akartak kapni. A bíróság kihallgatta a libapásztor leányt, aki elmondta, hogy reggel négy órakor a vádlott házában kapujában ült és az uccán legeltette libáit. A vádlott kijött, erőszakkal behurcolta a lakásba és ott erőszakot követett el ellene. A bíróság kihallgatta a leányka anyját, valamint több tanút. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság felmentette a vádlottat azzal az indoklással, hogy a vádbeli cselekmény nem nyert beigazolást.

— **Tolvaj igazgató.** Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék hétfőn tárgyalta Szveng Mihálynak, az Angol Petróleum Részvénytársaság igazgatójának és fivérének, Szilávkónak lopási ügyét. Szveng, mint ismeretes, 1925 december 15-én kizárólagos kétszáz ezer dinárt vitt magával a cég pénzüből, majd bátyja segítségével rablási jelenetet szcenizált, a pénzt elrejtett, azután feljelentést tett a rendőrségen, hogy kirabolták. A törvényszék Szveng Mihályt lopásért két évi börtönműre, bátyját bűnrészességért hat hónapra fogházra ítélte.

— **Kraljevbragi pezsgő a vezető márka**

A Record ipari és kereskedelmi r. t. Noviszad ezuton hozza nek vevői és üzletbaratai tudomására hogy új üzleti helyiségbe költözött. Az új helyiség, amely állandó gőzfűtással kapcsolatos, a Temerini-ucca 6. sz. alatt van. Telefonszám változatlanul 5-46.

— **Ügyvédi iroda áthelyezése.** Dr. Dimitrijevic Dragomir ügyvéd, irodáját saját házába, I. krug, Senoe ulica broj 3. (volt Wamoscher-féle ház Krausz Lajos sórraktára mellett) helyezte át. Telefon 4-96.

KÖZGAZDASÁG

Konferencia az adóról. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és iparosok egyesülete vasárnap Nyegosevauca 1. szám alatti helyiségében az összes noviszadi közgazdasági egyesületek bevonásával konferenciát tart az adókérdésről. A konferencián dr. Pavlovics Róbert, a vajdasági pénzügyi szövetéségének főtitkára előadást tart az adókivető bizottságok jogairól és kötelességéről és arról, hogy miképpen kell az adót kiszámítani.

A Narodna Banka vezérigazgatója Szubotícán. Novákovic Dragoljub, a Narodna Banka vezérigazgatója Szubotícára érkezett, hogy az itteni fiók működését megvizsgálja. A vezérigazgatónál hétfőn bemutatkozó látogatást tettek a szubotical pénzügyi vezetők s behatározták a Vajdaság gazdasági viszonyairól.

Uj Italmérési rendelet készül. A belügyminisztériumban rendelet készül, amely az italmérési engedélyeket új szabályozza. Az Italmérési engedélyek kiadása újra a lakosság számának arányában történik, azonban a jövőben kevesebb számú lakos után adnak ki engedélyt s az új törvényben egyéb változások is lesznek.

Hány automobil van a világon? A washingtoni departement statisztikát közöl a világautomobil állományáról. A statisztika első helyen természetesen az egyesült államok állanak 19.999.000 darab automobilal. A többi államokban is az automobilok számának nagy szaporodás konstataálható az elmúlt esztendőben. Angliában 1.474.0000 automobil van, Franciaországban 855.000, Kanadában 727.000, Németországban 539.000, Olaszországban 184.000, Argentínában 181.000, Brazíliában 64.000, Oroszországban 18.500. Tibetben egyetlenegy automobil sincsen csak egy motorcykli. Az egész világon ma már több mint 26 millió automobil jár.

Tibet modernizálása. Tibetből visszatérő kutatók jelentik, hogy ez az ország, amely eddig szigorúan elzárkózott minden nyugati befolyástól az utóbbi időben gyors tempóban modernizálódik. Tibet fővárosát Lhasát eddig európai embernek, illetőleg nem tibeti benszülötteknek nem szabadott meglátogatni. Most a nyugat technikai vívmányait vezetik ott be és már európai mérnökök és technikusok minden nehézség nélkül közlekedhetnek a szent városban. Nem régiben táviró és telefonvezeték fektettek Lhasaba és most villanyvilágítást vezetnek be. Tibet vizgazdag hegyes vidék és a vízierőt igen jól kielehet használni villamos energia termelésére.

Huszezer lengyel vándorolt ki Amerikába. Varsóból jelentik: Mióta az egyesült államok törvényileg korlátozták a bevándorlást, a lengyel kivándorlók száma gyorsan süllyedt. 1925. évben csak kb. 10.000 vándorolt az Egyesült Államokba. A kivándorlók tömege most Kanada felé veszi útját. A Kanadába vándorlást a kormány a Canadian National Railway comp. és a Canadian Pacific Railway comp.-pal kötött szerződése megkönnyít. Ezek a társaságok szállítják a lengyel parasztot Európából Amerikába. Most azzal számítanak, hogy 1926 év folyamán kb. 6.000—10.000 ember vándorol majd Kanadába és 10.000 ember hagyja majd el az országot és veszi útját Amerika felé.

Az állatbőrök vámsza. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a soványmarha-, bárány- és juhőr kivitelét vámszállítják el, vagy tetemesen szállítsák le. A beadvány kimutatja, hogy a sovány állatok bőre, amelyből Jugoszláviának kivitelű feleslege van, a magas vámtétel miatt huszonöt száza-

lálodal drágább a világparitásnál. A sovány állatbőr száz kilónként legfeljebb tíz aranydinár vámot bír el. Magasabb vámtétel mellett a bőr felhalmozódik az országban és megromlik. Ezzel szemben kővér állatok bőrében kevesebbet produkál az ország a szükségletnél és ugyanakkor, amikor ezt a bőrt drága pénzen vásároljuk külföldön, a jugoszláviai fölösleget nem tudjuk kivinni. Ez a helyzet károsan befolyásolja az ország külkereskedelmi mérlegét.

A közevetvám beszédése Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A vasuton érkező áruk után úgy fizetik a városi közevetvámot Beeskereken, hogy a vám-bélyeget ráragasztották a fuvarlevélre. A bélyeg felragasztását eddig senki sem ellenőrizte. A szubotical vasutigazgatóság most elrendelte, hogy az árut a beeskereki vasutállomáson ne adják ki addig, amíg a közevetvám-bélyeget a városi adóhivatal nem ragasztotta rá a fuvarlevélre.

A noviszadi terménytőzsde mult évi forgalma. Noviszadról jelentik: A noviszadi terménytőzsde az elmúlt évben 23.500 vagon terményt forgalmazott. Ebből 17.097 vagon tengerit, 4582 vagon búzát, 962 vagon lisztet, a többi más termények forgalmából állott elő. Az 1924. évi eredménnyel szemben az elmúlt évben a forgalom 1540 vagonnal nagyobb volt.

A kolozsvári Löblé-szeszgyár csödjé. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényesek elrendelte a csödjöt a Löblé H. szeszgyár ellen, amely Kolozsvár egyik legnagyobb iparvállalata. A gyár passzívai harmincnyolc millió leit tesznek ki, amire a csödteleg vagyona százszázalékos fedezetet nyújt, a csödejárás azonban mégis meg kellett nyitni, mert a gyár tulajdonosa, dr. Löblé László nem tett eleget a korábban megkötött kényszeregyezségi megállapodásoknak.

Maradjunk-e parasztállam? Beeskerekről jelentik: Jaksics Milutin beogradi teológiai tanár a beeskereki népegyetemen vasárnap előadást tartott *Maradjunk-e parasztállam?* címmel. Az előadó ismertette az agrárreform történetét és világtörténelmi visszaforgulását, elmondotta, hogy már a mózesi törvények is megparancsolták a földosztást. A jugoszlávial földosztást ismertette, majd a gabona árhuflánzásáról szólt, végül megállapította, hogy a bel-földi ipar fejlesztésére már csak azért is szükség van, hogy a munkanélküli földműves profetárlátus a gyárakban nyerhessen elhelyezést.

KINTORNA

Egyik szubotical étteremben egy ügyefogyott pincér levest hoz az egyik vendégnek, aki megrökönyödve veszi észre, hogy a pincér ujjai beleérnek a levesbe. Megütöközve szól rá a pincérre: — De hiszen a maga ujjai beleérnek a levesbe.

A pincér flegmatikusán feleli: — Nem baj kérem, nem forró a leves.

— Látod, ez egy tapintatos nő. Mindig kiküldi a házból a gyerekeket, mikor veszekszik a férjével.

— Akkor már értem, mért olyan egészségesek a gyermekei. Sok időt töltenek a szabad levegőn.

— Az idén Karlsbadba megyek nyaralni.

— Én ismertelek, mikor még megegyedtél egy kanál szódabikabonával...

A Nemzeti Szálloda előtt a Palics felé menő villamoson egy ur felszisszenve szól rá szomszédjára:

— De kérem, hiszen ön a legfájósabb tyukszememen áll.

— Sebaj! Radonovacnál már amugyis leszallok.

Móricka nővére, a Rebeka, férjhez megy. Az esküvő után, mikor a boldog pár hazajön a násznaggyal a templomból, az ajtóban Móricka várja őket:

— Na, hogy vagy Rebeka? Nem vagy fáradt?

— Miért lennék fáradt? — csodálkozik Rebeka.

— Mert tudom, hogy három évig szaladtál a völgyenyed után.

SPORT

A bajnokság állása a szubotical kerületben

A bajnokság szezonnyitása meghozta az obligát meglepetést. Míg a Bácska-Kulai SC mérkőzés a várakozás szerint a szubotical csapat könnyű győzelmével végződött, addig a Szombori Sport főlényes győzelmé a Szubotical Sport ellenében a meglepetés erejével hat. Ez a győzelem rányomta bélyegét a bajnoki listára is, amelyn a kitűnő szombori együttes most a második helyet foglalja el és kétségtelenül erős konkurrenciát fog jelenteni a vezető szubotical egyesületeknek. Ezek közül a Szombori Sport kétségtelenül leszorította a szimpatikus Szubotical Sportot. A Kulai SC sorsát is valószínűleg megpecsételte a vasárnapi szezonnyitó mérkőzés. Schaller távozását nem tudja kihaverni a kulai egyesület, amelynek már alig maradt valami reménye arra, hogy a jövő bajnoki szezonban is az első osztályban játssza le.

A ZAK-SMTC mérkőzés nem volt ugyan bajnoki, de alkalmat adott arra, hogy a két egyesület bemutatkozzék a bajnoki mérkőzések előtt. A bemutatkozás csak a vasutasokra nézve végződött kedvezően és az imponáló győzelem kétségtelenül azt jelenti, hogy a ZAK a legrövidebb időn belül a bajnoksági táblázat legfelső régiójában fog helyet foglalni, míg a vasasok csapata valószínűleg a jelenlegi középpozíciót fogja megtartani.

A bajnoki táblázat a vasárnapi mérkőzések után így alakult:

1. Bácska	9	8	—	1	27	9	16
2. Szombori Sport	9	5	1	3	23	16	11
3. SAND	8	5	—	3	24	10	10
4. Szubotical Sport	9	4	2	3	23	20	10
5. SMTC	8	4	1	3	17	10	9
6. Vrbászi SC	8	3	2	3	17	25	8
7. ZAK	8	3	1	4	25	22	7
8. Szombori Amatőr	8	2	—	6	13	26	4
9. Kulai SC	9	—	1	8	7	42	1

TEMESVÁR:
TAC—TMTE 1:0 (0:0)
Rapid—Spirta CFR 3:2 (3:3)

ZSOMBOLYA:
Kintzi—ZsSE 7:1 (4:0)
ARAD:
ATE—AAC 2:1 (1:0)
KOLOZSVÁR:
KAC—KSE 4:1
NAGYVÁRAD:
NAC—Törekvés 1:1
PRÁGA:
Bécs—Prága 1:1 (1:0)
POZSONY:
Bécs—Pozsony 2:2 (1:1)

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1926. március 15.
Budapest deviza 1252—1268.
Prága deviza 59.69—60.19, valuta 59.35—59.85.
Berlin deviza 738.5—740.5 milliárd márka, valuta 737—741 milliárd márka.
Bécs deviza 1245.75—1249.75, valuta 1243.5—1249.5.
Trieszt deviza 43.85—44.
London deviza 274.

Zürich, márc. 15. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 18875, London 25255, Newyork 519.50, Brüsszel 2355, Milánó 2085, Amsterdam 20810, Berlin 123.70, Bécs 73.225, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 67.56, Budapest 72.80, Bukarest 2.85.

Beograd, márc. 15. Zárlat: Zürich 10.95, Páris 207.50, London 276.45, Newyork 56.79, Brüsszel 258, Milánó 229.25, Berlin 13.50, Bécs 802, Prága 168.60, Budapest 798, Bukarest 24.

Zagreb, márc. 15. Zárlat: London 275.96—277.16, Newyork 56.64—56.94, Trieszt 27.50—228.96, Amsterdam 2276.50—2286.50, Berlin 1351.30—1355.30, Bécs 800.25, Zürich 1092.96—1096.96, Prága 168.03—169.03.

Noviszadi terménytőzsde, március 15.
Buza: 1 vagon szerémi 272.50 dinár, 1½ vagon bánati, Senta paritás 272.50 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai régi 132.50 dinár, 2 vagon bácskai 106 dinár, 2½ vagon bácskai, márciusi 107.50—110 dinár, 3 vagon szerémi márciusi 112.50 dinár, 10 vagon szerémi, április—májusi 122.50 dinár és 10 vagon bánati, áprilisi 112.50 dinár. Liszt: 1 vagon bácskai, 2-es 400 dinár, 3 vagon bácskai 5-ös 355 dinár. Irányzat: változatlan.

Csikgói gabontőzsde, márc. 14. Buza májusra 166, buza júliusra 144, buza szeptemberre 137.375, Tengeri májusra 78.625, tengeri júliusra 81.875, tengeri szeptemberre 83.75. Zab májusra 40.625, zab júliusra 41.5, zab szeptemberre 42.5. Rózsa májusra 92.875, rózsa júliusra 93.25, rózsa szeptemberre 92.5.

Rádió-műsor

Szerdán, március 17-ikén

(A városok mellett szám a hallámkosztás jelenti)
Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Hangverseny. 8: Zene-est. 9.30: Táncczene. Milánó (320): D. u. 4.30: Quintett. 9: Zene-est.
London (365): Este 9.30: Dal-est. Prága (368): D. u. 4.30: Koncert. 8.02: Hangverseny.
München (493): D. u. 5: Quartett. 8.05: Zenekari hangverseny. 9.20: Zene darab. utána táncczene.
Brünn (521): D. u. 7: Zenekari hangverseny.
Budapest (550): D. u. 9.30. d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 4: Mesék. 5: Cigányzene. 6.30: Előadás. 3.30: Károly Károly csellohangversenye. 10: Szabókozottzene.
Rivang (1150): Este 8.35: Zenekari hangverseny.
Daventry (1600): D. u. Táncczene. 9.15: Adria-est. 11.30: Táncczene. Páris (1750): D. u. 5.45 és 9.30: Rádióhangverseny.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz, uszanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára

Szállítunk
500 db nagy levélpapírt
500 db finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélkül papíron levelez.
Olcsóbb mint ha papírselejtekre írja a számlát.

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. A szöveget mi fordítjuk.

JÓ PAPIR — IZLÉSES KIVITEL
Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTEL NELLETT

MINERVA NYOMDA
SUBOTICA

A praktikus talizmán

Védőgyűrűk megváltásával védekeznek Newyorkban a rablók ellen

A Newyorkban pár hónappal ezelőtt megtartott községi választásokon megbukott Hyian polgármester és vele megbukott az egész főhivatalnokai szerelvény is. Newyork nagy reklámmal dolgozó rendőrfőnöke Enright is kénytelen volt átadni pompás jövedelmi és nagyhatalmu helyét a győztes Tammany Hall-párt emberének, Mac Langhlinak.

Ez az új Tammany Hall-párti rendőrfőnök még csak harminckét éves, ezelőtt bankár volt. Hogy pártja nyeregbe került, az új polgármester menten megtette a lépéseket arra, hogy rendőrfőnök barátja legyen kénytelen ebből a szegény évi tízezer dollárból tengődni, miből az elődje is fölemeltette Mac Langhin évi jövedelmét husz ezer dollárra. Newyorkban azonban egyebekben is annyira zsiros falat a rendőrfőnöki stallum, hogy Enrightot, a megbukott rendőrfőnököt ötven millió dollár vagyonra becsülik noha közönséges közrendőrként kezdte.

A régi meg az új rendőrfőnök élénk lapvitát folytat a kétféle állásu organumokban, Mac Langhin sorra elbocsátja vagy alantasabb állásokba rakja Enright bizalmi embereit, amivel tetemes erköcsi és ennél fontosabbnak tartott anyagi károkat okoz nekik. Az amerikai lapok az ilyesmit így regisztrálják: »G. P. White rendőrhadmegy, más beosztás miatt évi háromezerháromszáz dollárt kár«. Mac Langhin még Newyork állam kormányzójának, Smithnek az unokaöccsét is rosszabb beosztásba tette, noha Smith nem jelentéktelen profektor. De hát azért győzött Tammany Hall, hogy az ő emberei kerüljenek be minden jó helyre.

Közben pedig a bűnözők renekül érzik magukat. A régi és új rendőrök veszekednek, az új vezetők tájékozatlanok, tolvajoknak, rablóknak áll tehát a világ.

A közönség pedig? Szegény amerikai közönség belátja, hogy a rendőrség ugyanis csak gyenge furvalom a bűnhulámmal szemben. És ezért egészen más megoldást keres.

Van Newyorkban egy egyesület, a Marshall Stillmann Movement. Ennek az egyesületnek az a célja, hogy az

olyan bűnözőket, akik tisztességes életet akarnak élni ezután, anyagi és erköcsi eszközökkel segítse. Ez a Stillmann Movement most sajátos akcióra fogott. Minden olyan embernek ugyanis, aki meghatározott összeget az egyesület működési alapjára lefizet, gyűrűt ad »Marshall Stillmann Movement« felirással. E gyűrűk védelmül és elhárítól szolgálhatnak olyan bűntettek ellen, akik személyek foglyul ejtésével és úymódon váltságdíj kizsárolásával foglalkoznak a szabad és gazdag Amerika földjén.

Az egyesület választmánya a gyűrű feltétlenül biztosító erejét már megbeszélte a gonosztevők szindikátusának vezetőivel, a megegyezés meg is van már. Elsőnek Carstarphen, az egyik körületi ügyész fizette le a gyűrű díját. Az az ügyész, akihez azsarolási ügykör és a rendőrség ügyirányu munkájának felügyelete tartozik. Több író és számos tekintélyes polgár követte a példát, az egyesület közgyűlésén pár pillanat alatt több ezer dollárt jegyeztek.

A jegyzésre huzdító szónokok között egy gunynevén Vörös Macskának nevezett híres régi rabló és zsaroló szerepelt, aki ma kifogástalan tisztességi életet él és nagy tüzzel buzgólkodik azon, hogy a mai aktív gonosztevők az ő példájára szintén becsületes életre térjenek.

Ötven dollárig celluloidgyűrű jár, száz dollárért ezüst- és ezer dollárért aranygyűrűt adnak. Minden gyűrűhöz az egyesület hivatalos irását is mellékelik ezzel a szöveggel:

Ha rablók támadják meg önt, jelentse be nekik, hogy a Marshall Stillmann Movement tagja és bizonyosságul mutassa föl nekik gyűrűjét és ezt az írást.

Az egyesület számítása szerint rövidesen százezer gyűrű kerül forgalomba, miután általánosan be kell látni, hogy a gyűrű megvételével mindenki jól jár — még az öregedő rablók is, akik kisebb tőkéhez jutva, ezen az uton kezhetnek valami becsületes, nyugodtabb üzletet.

Elsőrendű komplett mahagoni ebédlőbutor, egy kifogástalan, modern uriszoba szőnyeg, luszter, függönyökkel oladó, Borsák-telep 2. E y személyes mahagoni halószoba előszoba és konyhabutorok eladók, Sudarevičeva ul. 29. Subotican. 229

GIPS
kristály 99 %-os
tisztaságu, a felhíg-záshoz társul keres.
Vilim Pavlović
Samobor, Zagreb mellett 2305

Legolcsóbb bevásárlási forrás fűszer árakban
1 liter kitűnő siller bor D. 7.—
1 liter kitűnő fehér bor D. 8.—
1 liter finomított szesz D. 50.—
Rum és likör eszenciák kaphatók
NOJCSEK GEZA
fűszerkereskedő cég
SUBOTICA 1824

SZEREZZE BE
a legolcsóbb modellt-kalapot,
ALAKITASSA ÁT
tavaszi kalapját
„PARIS”
Szociál. Jolanka női kalap-szalonjában. Edény piac. 1537

ELADÓ
új üzletberendezés
teljes leltárral. Minden szakmában használható. Érdeklődők forduljanak NOVISAD Njegoseva ul. 26. alá. 2357

TÉGLA CSERÉP
vasuton legolcsóbb
Frank & Ofner
Vukovar 2170

Rövid, donga lúdtalpas lábakra
ortopéd cipő
fűszakszerűen
KLEIN
cipőszénél készült
Subotica, Pašičeva ul. 6.
Kamaradt cipők saját árban kaphatók. 1653

PÉNZÉT
betáblázás mellett elhelyezi továbbá mindenmü ingó-ingatlan vételével és eladá-sával a legeredményesebben foglalkozik az
„ERŐS”
általános ügynökség
SUBOTICA
2166

POS HW
husvétii cukor szilva kapható
Sugar Manónál
Subotica, Rudičeva ul. 1769

Fő az egészség

Iő egészségben lehet csak eredményesen fizikai és szellemi munkát kifejtetni. Ha kinozza testét továbbá is erős zökneéssel, melyet okoz minden egyes lépés a kemény borsarkon. Hordjon Ön is Palma kaucsuk sarokot és talpat és hamarosan észlelni fogja, hogy milyen jótétemény a ruganyos járás. Palma kaucsuk sarok és talp kétszer olyan tartós és mégis olcsóbb mint a bőr.

Előirásos táblák

vendéglők és italművek részére ciril és horvát szöveggel

a „Minerva” nyomdában kaphatók

Bizonyítványok, engedélyek, utlevelek

beszerzését vállaljuk bármely miniszteriumtól vagy beogradi hatóságnál, utlevelet szerzünk bármely államba Amerika és Oroszország kivételével. Szavatolunk a gyors és sikeres munkáért. Levelezés csak szerbül vagy németül.

Reklama A. D. Beograd, Knez Mihajlova 11. Telefon 26-39 és 30-28. 2025

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZALLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven)	Din. 140.—
800 „ (200—200 „ „) „	200.—
200 drb egy nyelven	60.—
500 „ „ „	100.—
1000 „ „ „	160.—

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTTTEL

MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Vágott tölgyoszölőkarók
27/30 mm vastagságban, vagon-tételekben legelőnyösebben szállít
MITROVAČKA PAROPILA D.D.
Sremska Mitrovica 2176

KRAJČOVIĆ
(Br. SPITZER)
UJ VUKOVÁRI
POMADE, SZAPPAN
PUDER és ARCKRÉM
a legjobb szőpítő és szőplő elleni szerek. Kapható
Subotican: Nova drogeria
Somborban: Fehér drogeria
Postai szétküldés 1393
Apoteka Krajčović Vukovar

Utazó
25 éves utazási tapasztalással szerb, német és magyar nyelvben perit, rövid, fűszer és aszkereskedők-nél egész SHS területén bevezetve, volt önálló nagykereskedő, jobb cégekhez utazónak ajánko-zik. Cim a kiadóban. 2341

Chamotte-tégla és liszt
Keramit-tégla és lapok
Gáz-, furó- és forcsóvel
Gyári raktár, gyári árk!
Findeisen Gustav i Drug
Novisad
Hotel Orient épület
Telefon 459. 1986

„DAMA” FEHÉRNEMÜSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlése-sebb kézimunkával; aszur, tüaszur, filé-tírré és himzésekkkel

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

STEINER cukrászdájában olcsóbb lett a sütemény, darabja 3 dinár

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Erdélyi Pál volt moli bíró temetésén vevő rokonainknak, jóbarátainknak, barátainknak és mindazoknak kik b. részvételével fájalmunkat enyhíteni törekedtek, ezúttal is hálás köszönetet mondunk.

Erdélyi család

2354

Önkéntes árverés

Egy teljes hálószobát, ebédlőt, konyhabutor, cselédszobát, finom porcellán és egyéb tárgyakat (minden kitűnő karban van) f. hó 17-én, szurdán délelőtt 11 órakor önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében eladjuk. Az árverés a Pajo Kulončić utca 50 szám alatti házban tartatik meg.

Subotica, 1926. március 14.

Dr. Krieshaber Gyula.
ügyvéd

2345

SUBOTICAI IZR. SZENT EGYLET (CHEWRA KADISA)

Felhívjuk mindazon hitvesvéreinket, akik ez évi ünnepek „Hozzájárul“ istentisztelete alkalmával elhunyt hozzátartozójuk nevét felolvastatni óhajtják, hogy ebbeli kívánságukat a Szent Egylet irodájában (VI. kör Zrinjski trg 23.) a délutáni hivatalos órák elatti (3-tól 6-ig) bejelenteni sziveskedjenek, miután a múlt évben eszközölt előjegyzések már lejártak.

2351

Izr. Szent Egylet Elnöksége

Meghívó

A „Sloga“ Temetkezési Egyesület

1926. évi március hó 23-án d. u. 4 órakor u. u. zsidó iskola tanácstermében tartandó

évi rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Négy hitelesítő kijelentése. 2. Az 1924-25. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és ezt illető határozathozatal. 3. A pénztárnoki, jegyzői, 6 választmányi és 2 számvizsgálói feladatok betöltése. 4. Az alapszabály 8-19-20. §-nak módosítása.

2355

Az elnökség

Felhívás

A Novakaniza-Obilicevo községben Jelena Milin, Aschner & Fahar cég alatt fennállott vállalat alulírottak vették meg s felhívjuk nevezett cég hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket nálunk 8 nap alatt jelentsék be, annál is inkább mert később érkező bejelentéseket nem vehetünk figyelembe.

Kanizár Testvérek
Novakaniza

2205

„NADA“

Kiházasító Segélyegyesület Subotica, V. Preradovičeva ul. 11., alapszabályai jóváhagyva működését nemsokára megkezdí és tagokat korlátolt számban felvesz.

2181

STARA-MORAVICÁN

a volt Kohut-féle jelenleg Farkas-féle nagyvendéglő teljes berendezéssel, mozigéppel, villanyberendezéssel és teljes felszereléssel valamint a vendéglőhöz tartozó Ezerár közben levő hatalmas pincével és jégveremmel együtt szabad kézből eladó. Közlelőbb felvilágosítással Dr. Popovics Milivoj ügyvéd szolgál, Suboticán.

1923

Főmolnár

kettő vagon teljesítményű önműködő export malomhoz, Amme-Gisecke-féle sikkszita berendezést feltétlenül szakértelemmel kezelni értő, szorgalmas, tevékeny szakember felvétetik. Ugyanottan egy almolnár fenti berendezést kezelni tudó, szorgalmas ember felvétetik. Ajánlatok bizonyítvány-másolatok és fizetési „Nyugodt, tartós a lás“ jellege alatt a kiadóba.

2353

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2. alól 6 szám alá

(Ispánović festő mellé) saját házamba helyeztem át. ennél fogva sokkal olcsóbban árulok nagyban és kicsinyben

saját égetésű hófehér Friss **MESZET** Építési **MESZET** Portland **CEMENTET** Rosták **FASZENET** Pécsi kétszer mosott **KOVACSSZENET**

Prima helyföldi **KOVACSSZENET** **TÖZIFAT** felvágva is

As árut díjmentesen váltótételei helyére szállítom

ELADÓ
ujjonnan épült **SZÁLLODA**

teljes berendezéssel együtt. Esetleg fele részben is. Ugy személynek, az üzletvezetést vállalja **Hôtel Tisza** **Stara-Kanjiza**

2328

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy ujonnan berendezett hölgyfodrásztermemet megnyitottam, üzletemben Jugoszlávia első népszerű tanárát alkalmaztam.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérl.

Stevan Ranisavljević
Strossmayerova ul. 26.
(volt Hirt manikűrüzlet)

2372

HOTELPENZIO ZELENKA
ZELENKA (BOKA KOTORSKA)

Dalmácia legkényelmesebb üdülő- és fürdőhelye. Nagy park. Vízisportok. Gyönyörű kirándulások. Bácskai konyha. Teljes ellátás 60 dinár; április 1-től szept. 30-ig 70 dinár személyenként naponta

Dr. Magyar Antal
örökösöl, tulajdonosok

1846

LEIPNIK TESTVÉREK

villany-, vízvezeték-szerelők és lakatosok **RAGYON OLCSON** és szakemberen végzetek: autók, motorkerékpár és kerékpár javítások. Garanzálásra autókát elfogadunk.

RAKTÁRON teljes fürdőszoba-berendezések, villamosvasalók, fűzők. **RADIO** Subotica, Zrinjski trg 33. Filijale Teronijina 5.

1923

Minden nagyobb városban

intelligens, agilis és szorgalmas képviselők kerestelnek állami sorsjegyek terjesztésére havifizetés mellett **Kérdezősködések**

A. Rein és Társa
Bankbetéti Társaság Zagreb
Postafiók 380.

Verseny nélküli árak!

A legolcsóbbabb

gyermekkoszt

csak 800 dinár

Gyári lerakat:

KRAUSZ EDE

BUTORRAKTÁRA

NOVISAD

Kérjen fényképes ajánlatot!

800
DINÁR

1627

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926. április 17-28

Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Vámszabadra. A legjobb eladási alkalom. Áru és szolgáltatás. Állítási kedvezmények bel- és külföldi vasutak és hajózási társaságoknál. Vízumkedvezmények.

Központiroda: Budapest, V., Szemerey utca 6

Tb. képviselői:

Dr. Szilágyi Géza, Beograd, Strahiniča Bana 43/a.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Táviratolm: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

UTITAKARÓK
ES
LÓPOKRÓCOK
LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI
FORRÁSA

LIFKA MOZI

Márc. 15—17 hétfő-szerda

Botrány Bécsben

Redl osztrák ezredesnek nagy kémkedési perek évek előtti az egész világsajtót foglalkoztatta...

KORZÓ MOZI

Márc. 15—17 hétfő-szerda

Aki a pofonokat kapja

Andrejev J.omid magráló drámája a cirkuszi bohócról, melyet REINHARD hozott színre...

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kézzel írtak számít...

Hímző tanulólányok felvétetnek »Dama« felhívásommal...

Keresek megvételre

a Bácskában 100—250 kat. holdas birtokot. Ajánlatok Milan Kovcin Stapar címre.

Elvállalok: Kelim, smirna és keresztyénes munkákat. Miloš Obilić (Bogdár) ulica 4.

Fényképészhez ajánlok kisebb negatív-retusolásra fiatalasszony. Ajánlatok Gyakornoknál...

Kindergarten sucht Stelle für Kinderm. Adresse: Kapatin No. 1687.

Nagy külföldi cég jövedelmező képviselője átadó ügynökök, gvári képviselők stb. részére...

VÉTEL-ELADÁS

7 HP Hoffer és Schrantz cséplőgarnitúra 1912-beli 54' colos Hoffer cséplővel...

Vendég nagyobb mennyiségű papírhéjú diót, és egy kétlovas omnibuszokosít. Ajánlatok Dušan Kodžić trgovac, Beograd, Čukarija küldendők.

Teret a legjobb helyen más vállalkozás miatt eladó egy szinosan berendezett üzlet, áruval vagy áru nélkül.

Kisebb ház, beköltözhető, villanyvilágítással, több butorokkal, olcsón eladható...

Motocikl jökarban levő, 1 1/2 HP, juttatás aron eladó. Érdeklődni lehet Somborban...

Jökarban levő keveset használt 4 üléses Ford-automó juttatás aron eladó.

Szalagfűrész villanyerőre tüzfűvágáshoz megvételre keresek...

Családi ház minden elfogadható ártért eladó. IV. Palmotičeva ul. 23.

Citroen! Citroen! A francia autópár meke Technika autósallatnál luxus körülményben...

Teljes illatszertár üzletberendezés juttatás aron eladó. K. Radzičeva ul. (Bárányos) 7.

Épülettömb a vrsaci nagy állomástól 3 percnnyire 1107 négyzetögl bekerített területtel...

Épülettömb a vrsaci nagy állomástól 3 percnnyire 1107 négyzetögl bekerített területtel...

Bognárok megvételre. Elsőrendű bognárfa akác körök, szilva és szilva...

Egy jobb éjjeli-üzlet Somborban eladó, házzal együtt. Vevő rögtön veheti...

Sentán, Adai utcában 3 lakásos ház juttatás aron eladó. Bergel Jakab ügynők.

NARODNI BIOSKOP

Március 15., 16., 17.

Hétfő, Kedd, Szerda Szerelmek, reklám és konkurencia Főszerepben AGNES AYRES

Fiat teherautó 1 1/2—2 tonna, kifogástalan állapotban, eladó. Hamburger Jégvár, Subotica.

Jökarban levő mangót azonnali megvételre keresek: Zsidó szerzetesház.

KÜLÖNFÉLE

Lakásügyben szomborban nálam volt fiatal házaspár felkerem meggyőzésre...

Különbejárati utcai átvezetett szoba kiadó Boško Vujić ul. 14. kaptól jobbra.

Felkerem azon fiatalembert, ki péntek este táskájából elvitte kárpót táskáját, hogy legalább a benne levő utlevelet küldje be kiadóhivatalba...

Különbejárati butorok szobát keres jogalkotó azonnalra. Ajánlatokat: »Student« jelige alatt a kiadóba kér.

Csinos butorok utcai szoba azonnalra kiadó esetleg két személynek. Sokolska ul. 18.

Fogszabályozás (orthodontia), fogfixálás Dr. Gurorov fogorvos, Sombor, Kralja Aleksandra 2. (Fő-ucca, a kőművesek háza).

Uj zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves juttatás mellett...

Ineco-Rapid valódi angol hajfestéket használ. Az angolok pedánsak, ezért ajánlom önnek is! Kapható drogárakban vagy illatszertárakban...

POMPADUR

kozmetikai szalon, szablás, manikúr, höfödrazsát, hajfestés Innectóval 30 perc alatt. Havibérlet naponta fésülés 100 dinár.

Tölgya távirat-oszlop

7—8 m hosszú, keskeny vége 12—20 cm, 45—50 dinár. Komplextereknek is kitűnő. BRAČA IVKOV STAPAR

LEVELEZÉS

Párisban élő 27 éves keresztény jó megjelenésű önálló műiparos...

Megismerkednék csinos fiatal urhölgyvel barátság céljából, szigorú diszkreció mellett.

PATRANI

EGERET PATRANYT véglegesen írt kapható minden gyógyszerárban.

HÁZASSÁG

Harmincnégy éves rk. jobb iparos keresi házasság céljából 20—30 éves házias, molett, barna leány...

FIFI KREM

PINTÉR gyógyszerár

FOGLALKOZÁS

Hosszu irodai gyakorlatú és kereskedelmi ismeretekkel bíró hivatalnok, perfect szerb, francia, magyar nyelvtudással...

Nagyobb városban levő jóforgalmu, jövedelmező üzlethez tőkével rendelkező társat keresek.

Cimkét, klisé, litográfiai munkát, részvények, bankkönyvek, dombornyomat, dobozokat, üzleti levelet, gyógyszerárak, kőműves által készített dobozokat legjuttatás aron szállít.

FISCHER ERNŐ

alkalmi műintézet Subotica

Gyakornokot teljes azonnali belépésre Pinter gyógyszerár.

Megfelelő előképzettséggel belépnek egy nagyobb irodába mint gyakornok fizetés nélkül. Ajánlatok »Mozgáshatóság« jeligére küldendők.

Deutsches intelligentes Fräulein sucht Stelle zu Kind. Chofre »Balgarst«.

FIFI KÖLM VIZ

PINTÉR gyógyszerár

Késmánikűröző, elsőrangú mukaerő, azonnali felvétetik Ramisavljević höfödrazs-termeben...

Stabil vizsgázott gépész, malom, téglagyár és gazdasági gépek szakképzett, seregét bírja, alkalmazást keres. Leveleket Kerek András, Vel. Kikinda címre küldendők.

Hivatalnok állást keres szerb, német, magyar nyelvtudással. Cim a kiadóban.

Fényképnagyításban ügynőköt keresek. Anonim, St.-Kanjiza, Kralja Petra ul. 31.

ELŐNY OMDÁT

MÓDERNUL

FELSZERELVE

legoelsőbaban szállít

LEOPOLD SÁMUEL

SABLONYÁRA SENTA 257

Angol és német tanító, Hetenkintr létszer, hönkinti 80. évi. Magánórák 20 dinár. Cim: Miloša Obilić (Bognár) ul. 4.

Szabónak alkalmas üzlet-helyiséget keresünk május 1-re. Cim: Sadarević ul. 20.

Bejárati takarítónót vagy szablányt keresek a bihnyiványokkal. Vojnovičeva ul. 5. Hétfővár.

Telefonszám 508 Telefonszám

Lusztereket nagy és gazdag választékban, szolid áron beszerezhet a

Subotica Villamos Vasut és Világítási RT.-nél Kostina ulica 1